

ens

15

REVISTA D'INFORMACIÓ DE SANT POL DE MAR

RICARD ESTOL

L'ESTIU A SANT POL

No ho perdem tot

Arriba l'estiu i tota cuca viu, comença l'època dels dies llargs, festes a l'aire lliure, dels dinars de paella al "xiringuito" i... dels viatges, perquè qui més qui menys fa vacances. Qui sap a quin lloc estareu llegint això? o, qui sap on sóc jo mentre ho llegiu?, però m'és igual, jo continuo, impertèrrit, escrivint aquesta secció, això sí, amb alguns graus de temperatura de diferència.

Reveixí. Retalls de pell estriada que ens surt a la base de les ungles quan ens les mosseguem sovint (molèstia que prolifera sobretot al mes de juny amb les declaracions de la renda).

El diccionari la descriu com a "flocs de cabell que creix en direcció contrària a la normal", el significat ve a ser el mateix, però substituint els cabells per les pells dels dits.

Quillat. Anar de vint-i-un botons, mudat i arreglat.

Segurament ha degenerat del mot "maquillat", o potser prové d'aquelles barques tan formoses que duen el mateix nom? Aquesta no surt al diccionari.

F. f. Ell: Et semblarà estrany però he vist en Willi Quillat.

Ella: Deu tenir un casament.

Tràmec. Garrot, pal de fusta o gaiato és la descripció popular.

Per als pagesos és l'eina, emmanegada, el ferro de la qual té dues pues a l'un costat de l'ull i un crestall a l'altre.

Patoleia. Conjunt de gent que van plegats, desordenadament, atropelladament.

Al diccionari normatiu surt com a "patell".

Catipenta. Mala olor, pesta, fortor, ferum, mefitis, tuf.

En fi, mil sinònims podríem trobar a un mot tan pudent com bonic. Al diccionari surt "catipén".

F. f. Renoí Sebastià, quina *catipenta*, que potser has menjat fesols?

Esgalabrar. Trencar el cap a algú, fer un dany molt greu.

F. f. L'àrbitre els ha xiulat un penal en contra i l'han *esgalabrat*.

Ormeig. Conjunt de les eines i instruments d'algun ofici o art, utilitatge. Aquí, com tots sabeu, s'utilitza majoritàriament en l'àmbit de la pesca.

Xalar. Gaudir, disfrutar, esbargir-se alegrement.

F. f. Val a dir que fent aquesta secció *xalo* com un boig.

Ramonet Roca

e.n.s.

Edita: Ajuntament de Sant Pol de Mar.

Consell de Redacció: Jordi Pomés. Josep Mestres, Ajuntament. Xavier Roca, CP Sant Pau. Gol, G.O.M. Antoni Bancells, A. C. Sant Pol. Jordi Puigdefàbregas, Amics de les Arts. Xavi Tresserres, Colla de Geganters. Pere-Omar Brusca, Centre Cultural. Ramon Roca, C.E.S.P. Eva Pujol, Parròquia. Guillem Mestres, CiU. Francesc León, PSC. Francesc Roura. IC. Pere Roura, ERC.

Disseny: Ricard Estol.

Producció: Publintur, S. A. Tel. 766 14 51.

Impressió: Gràfiques Ponent. Pineda de Mar.

D. L.: B-24263-93

El nou santpolenc no comparteix necessàriament les opinions signades.

Imprès sobre paper ecològic verificat.

ÒPTICA CLARAMUNT

serveis

- Examen optomètric.
- Adaptació de tot tipus de lents de contacte amb exàmens i revisions periòdiques.
- Mesura de la pressió intraocular (prevenció del glaucoma).
- Aparells meteorològics, lupes, brúixoles...

C. Església, 210 - 08370 CALELLA - Tel. 766 06 93 ● Pl. Mèlies, 31 - 08397 PINEDA - Tel. 767 21 75

Co ALIMENT

Consolat de Mar, 14 - SANT POL

Sant Pol ha de proposar-se recuperar l'ambient cultural que es va respirar als estius del primer terç d'aquest segle. Aconseguir-ho només depèn de nosaltres mateixos.

L'estiu a Sant Pol

El guitarrista Tàrrega passà un estiu a Sant Pol.

Adrià Gual, escriptor.

Sant Pol, juntament amb Caldetes, són les poblacions del Maresme amb més antiga i selecta tradició d'estiu. Lluís Albert, en un article a *Destino* (20-3-1971) dedicat a Amadeu Vives deia: "pocas poblaciones podrían vanagloriarse como San Pol de haber albergado en el transcurso del primer tercio de siglo a tantos artistas y personas notables". L'historiador Josep Maria Ainaud, sense cap intenció de ser exhaustiu, recorda algunes d'aquestes persones més notables en el seu article de la secció del *Monogràfic* d'aquesta revista. Aquí podem esmentar-ne d'altres: Adrià Gual, Francesc Gimeno, Joan B. Porcar, Alexandre Cardunets, Francesc Tàrrega. També alguns anys vingué Eduard Fontseré i Prudenci Bertrana. I evidentment que, com Ainaud, tampoc pretenem ser exhaustius, perquè ben segur que ens en deixem. Algun dia, a poder ser no gaire llunyà, algú haurà d'escriure la història de l'estiu a Sant Pol al primer terç del segle XX. Sens dubte aquesta ha de ser una història que ens ha d'omplir d'orgull i satisfacció i ha de col·laborar a mantenir el nom de Sant Pol en un lloc ben alt en la història de Catalunya. Amb aquesta història, s'haurà de donar a conèixer, tot analitzant-ho i valorant-ho, el que

Joan Coromines:
**"Sant Pol es
 convertí en un
 bell centre de
 vida estival
 literària i
 artística"**

Joan Coromines diu referint-se a l'època que va de 1915 fins a finals dels anys trenta: "Sant Pol es convertí en un bell centre de vida estival literària i artística" (*Diaris i records de Pere Coromines*, Vol III, 1974:311).

¿És possible aconseguir novament l'època cultural d'or dels estius del Sant Pol del primer terç de segle? És obvi que ara les coses han canviat molt. Però el món dóna moltes voltes i molt sovint és certa la famosa frase segons la qual la història es repeteix. I això només depèn de tots plegats. En aquests moments ja s'està donant una gran revitalització de les activitats culturals a Sant Pol, i especialment a l'estiu: els concerts d'estiu, el museu, la fira d'art... A més, a la regidoria de Cultura ja fa almenys un any que es couen afers d'importància que sens dubte revolucionaran la vida cultural al nostre poble. A Sant Pol tenim la sort de tenir uns precedents excel·lents, cosa que sempre ens ha de donar avantatge. El record i el coneixement d'aquests precedents ens ha d'estimular a proposar-nos uns objectius que ens puguin acostar a aquella època. El llistó per superar el tenim molt alt. Però això més que desanimar-nos ens ha d'esperonar.

Els estius d'un foraster (de casa) a Sant Pol

Si algun dia, per un misteri de l'atzar, em convertís en un personatge conegut i arribessin a fer-me una entrevista, a la tòpica pregunta "Va tenir una infància feliç?" contestaria un "sí" claríssim i rotund. I en el moment de dir aquest "sí" pensaria en els estius passats a Sant Pol. Aquell temps d'infància i primera joventut en què ens instal·làvem a Sant Pol a mitjans de juny amb la intenció de no moure'ns-en fins al mateix dia que començava l'escola, a mig setembre, és segurament el més feliç de la meua vida. I és que no ens movíem de Sant Pol per res. Ni un dia. Bé, potser anàvem un parell de vegades a Calella, a comprar i a recordar el brogit que havíem deixat a la ciutat, però res més.

Quan arribava el mes de juny, amb quina il·lusió preparàvem els paquets que s'hauria d'endur el recader! Sí, el recader era un element important de l'anada a Sant Pol, perquè aquells eren trasllats com Déu mana, i el fet d'instal·lar-se a Sant Pol implicava el desmantellament del pis de Barcelona -fundes als sofàs i a la tele, matalassos enrotllats, llums tapats amb llençols, electricitat, aigua i gas desconnectats, etc.

Em direu que és clar que era una situació idíl·lica: estiu, tres mesos de vacances per davant amb cap altra ocupació ni preocupació que passar-s'ho bé, sense responsabilitats ni maldecaps, amb aquella inconsciència pròpia dels nens... D'acord, però també és ben cert que Sant Pol oferia -ofereix- atractius intransferibles, qualitats objectives que el feien un lloc especialment apte per convertir-se en el paradís que a nosaltres ens semblava que era. No anàvem a passar l'estiu a un poble de la costa, per més atractiva que pogués ser aquesta idea. Anàvem a Sant Pol, que era una cosa molt diferent (per més que, evidentment, els atractius d'un poble de costa els tenia tots, i acusadíssims). I on era, aquesta diferència? Suposo que en el fet que la família a què pertanyo té el sentiment de tenir-hi part de les arrels, a Sant Pol (els meus quatre avis ja hi venien, i el meu besavi Nualart n'era fill). Francament, ens hi sentim com a casa, segurament sense cap dret perquè hem d'acceptar

Colla de nens del carrer Santa Clara als anys 60.

Divertint-se amb un patí a la platja.

que de fet som una colla de lloritos; però deixem això per més endavant.

Tornem a les qualitats que tenia i té el poble per als estiuejants. Nosaltres, tan bon punt arribàvem, recorriem la casa del carrer de Santa Clara en una rapidíssima inspecció (feia nou mesos que no hi posàvem els peus) i immediatament tornàvem al carrer, que és de fet on fèiem vida, preferiblement amb la bicicleta. El nostre estimat avi Jaume sovint rondinava: "On són, aquests nens? Carrer, carrer! Sempre carrer!". Això d'anar en bicicleta pel carrer de casa -"fer volts en bici", en dèiem nosaltres-, i anar a la platja -"anar a banyar"- eren les nostres ocupacions principals dels estius santpolencs.

Al carrer hi teníem els amics, és clar, que eren els veïns de les cases més properes. Eren importantíssims. El primer contacte després de tant de temps sempre era una mica fred i violent, però de seguida ens passava. Per a mi era especialment deliciós el retrobament amb la manera de parlar dels amics del carrer de Sant Pol: amb la seva cantarella (una mena de miracle, un cas únic, la cantarella de Sant Pol) i amb les paraules que feien servir: "Decanta't", cridaven si volien que et fessis a un costat, o bé "Ha romput l'olla!", si algú s'equivocava quan jugàvem a amagar. I quan comptàvem per

veure qui havia de parar, enlloc d'allò del "Pito pito, colorito, dónde vas tu tan bonito" que dèiem a l'escola a Barcelona, cantaven "Una mosca vironera s'ha cagat a la sopera". Era fascinant.

Molts dels jocs amb què ens entreteníem em semblen ara indestriables d'aquell tros de carrer on jugàvem. Només existien allí, enlloc més he jugat mai a plantats, a resquitats -en dèiem així-, a botxes, a fer balatetes amb argila quan plovia, a baldufes (baldufes que en Martí, el ferrer, ens "trucava", si li ho demanàvem ben demanat, clavant-nos-hi un clau de ferrar a la punta perquè voltessin més bé...).

Però el carrer no eren només els altres nens, els amics. Hi havia la gent gran, i també en tinc un record inborrable. Recordo especialment les tertúlies que es muntaven espontàniament al carrer havent sopat. Els veïns treien cadires, seïem en algun portal o bé directament a la "cera" i la fèiem petar una bona estona. Un dels motius de distracció era veure desfilar els alemanys que anaven i venien del Miliets. Dic alemanys i vull dir estrangers, perquè tan era d'on fossin: si no eren d'aquí eren alemanys. Una nit hi va haver escàndol a la sortida de la discoteca de l'hotel: uns individus van estar cridant i cantant una bona estona en francès. L'endemà, el comentari d'una dona del veïnat va ser: "Heu sentit quins crits que feien aquells alemanys de França? Quina barra!" Estrictament cert.

Pensant en tot això m'adono que no miràvem gens la televisió, durant aquells estius. No sóc pas tan gran, jo; quan era petit ja feia anys que hi havia televisió, i hi havia programació a totes hores. Simplement, no ens feia falta; no teníem temps per dedicar-li. Estàvem massa ocupats.

Una altra activitat important que fèiem, ja ho he dit abans, era anar a la platja. A Sant Pol d'això se'n diu anar a banyar (com també es diu "anar a cine"). Nosaltres hi anàvem als banys d'en Martí, que després es van dir banys d'en Lluís (això que ara molta gent en diu "el Xiringo"), i aquí, Sant Pol tornava a ser excepcional. O no era excepcional la figura del Caballero? La platja, per a mi, ja tenia prou atractius: la sorra, les casetes,

els toldos, les bótes fondejades un tros endins de l'aigua... Però és que a més hi havia el Caballero, i en Lluís, que també va ser un personatge. Recordo un dia que vaig acompanyar la mare a demanar consell al Caballero sobre com cuinar un peix o un pop, no n'estic segur. El Caballero ens va mirar. Es va treure la boina que duia sempre i la va sostenir al seu davant com si fos una olla. I es va posar a remenar i ens va fer una representació completa - amb sorra, amb bastonets, amb pedretes- de com s'havia de fer el plat. Deia poques paraules, però no tenien desperdici. S'havia d'estar al cas, perquè parlava amb metàfores i calia saber-lo interpretar. No sempre era fàcil. Per exemple, agafava una pedreta i la tirava a la boina-olla. I deia: "Ep! Ara m'hi ha caigut un gra d'all... Bueno, l'hi deixo..." Tu, és clar, havies d'interpretar que calia tirar un gra d'all al cuinat. Tot un espectacle.

No em vull allargar més del compte. La qüestió és que l'oferta d'activitats era variada i de qualitat, perquè he parlat potser de les que ens ocupaven més temps -jugar al carrer i anar a banyar-, però no puc oblidar de cap manera tantes i tantes altres coses: les tardes passades als garrofers (ai las!, una altra cosa que ja és història), les excursions i els berenars a la fonteta, la festa major, és clar, amb l'envelat a la Punta, els partits de futbol de l'AC Sant Pol (com ens havíem arribat a divertir, veient aquests partits i sentint els comentaris del respectable!), els dies que anàvem a rebre les barques i a la subhasta...

Van passar els anys i, ja adolescent, vaig passar a formar part de l'equip que portava el Casal d'Estiu. Van ser cinc anys molt importants en un moment crucial per a la meua formació, i ho van ser també per la meua definitiva incrustació a la vida de Sant Pol, al seu teixit social. Aquesta època em va permetre conèixer moltíssimes famílies del poble (i també de la colònia) i a més, gràcies a les múltiples i variadíssimes activitats que organitzava el Casal, vaig poder entrar en contacte amb les institucions i les forces vives de la vila, des de la parròquia a l'ajuntament. Van ser anys decisius -i estius trepidants d'activitat- que sens dubte van contribuir al fet que ja no m'hagi allunyat mai de Sant Pol i de la seva vida.

Ara, ja adult i independent, hi continuo venint sempre que puc. I és molt sovint -de fet, pràcticament cada setmana durant tot l'any- perquè allò

**Sant Pol oferia
-ofereix- atractius
intransferibles,
qualitats objectives
que el feien un lloc
especialment apte per
convertir-se en el
paradís que a
nosaltres ens
semblava que era**

dels estiujeants d'abans es pot dir que s'ha acabat. Ara les famílies ja no tenen una casa d'estiu, tenen una "segona residència", que se'n diu. Aquelles "operaciones salida y regreso" que es produïen cada principi i final d'estiu, ara es pot dir que es donen gairebé cada divendres i diumenge. La gent es mou que dona gust, i la millora de les vies de comunicació segurament hi ha contribuït, a aquesta mobilitat; també el progrés econòmic.

I per què, si del que es tracta és de fugir de la ciutat, de la contaminació de tota mena que s'hi produeix, del bigarrament, de l'ambient claustrofòbic de tota la setmana, insisteixo a venir sempre al mateix lloc? Si el que busco és tranquil·litat, paisatges nous, relax, tinc moltes més possibilitats. Per què reincideixo?

Tinc un bon amic que és d'un poble relativament petit del Baix Ebre, però que fa molts anys que viu a Barcelona. Ell m'explica de vegades la sensació que té quan és al poble algun cap de setmana. Quan va a una botiga o s'atura a saludar algú al carrer, quan algú el reconeix com a membre de la família Tal, és tanta la informació que, automàticament, tenen sobre ell, tan

profund el coneixement que tenen de la seva història, que es pot dir que allí és realment algú (és en Fulano, fill i nét d'aquells que es dedicaven a tal cosa, nebot i cosí d'aquells altres, que havia viscut en aquella casa i li va passar allò, etc.). Ell, que a Barcelona és, per als seus conciudadans, un més dels milions d'habitants de la ciutat, tan respectable com vulgueu però anònim i impersonal, al seu poble és tot això. És algú concret, amb la seva circumstància i la seva història, algú contextualitzat. I els altres ho són per a ell, que això també és molt important. Quan aquest amic m'explica tot això l'entenc perfectament. I tant! És exactament el que em passa a mi a Sant Pol. Caminant pel poble i reconeixent aquell i aquell altre tinc un sentiment, com ho diria?, "de pertinença".

I amb això torno a allò dels lloritos. Permeteu-me encara una anècdota personal. No fa gaire vaig anar a tallar-me els cabells, i parlant amb el barber, un noi jove, vam descobrir que tots dos anàvem molt sovint a Sant Pol des de feia molts anys. Vam comentar que no ens hi havíem vist mai i ell em va explicar que s'estava en una urbanització. Em va demanar on m'estava jo quan hi anava i li vaig dir que al carrer d'Abat Deàs, al costat de can Vilà.

- No sé on és -em va dir.
- Sí home, més avall de can Grimal.
- No ho conec.
- Saps el carrer de la Llosa?
- No em sona.

Vaig rendir-me (valia la pena parlar-li de ca la Mònica, de can Peret o d'allà on fa anys hi havia la merceria?) i li vaig dir:

- Saps La Caixa?
- Ah sí! La Caixa sí!
- Doncs per allà.

El que vull dir amb aquesta història és evident: hi ha forasters a seques i forasters "integrats". Hi ha una escena que trobo molt divertida d'un dels exemplars de les aventures de l'Astèrix, el guerrer gal. En un dels llibres resulta que hi ha una colla de forasters que s'instal·len al poblet gal. Entre els habitants del poblet es produeix una polèmica sobre què cal fer amb aquesta gent i en un moment donat un personatge (aquell vellet rondinaire que du sempre un bastó) crida: "Jo no tinc res contra els forasters, però és que aquests forasters no són de casa!". Potser el que demano és això: el dret a ser considerat un foraster de casa.

Xavier Carrasco i Nualart

I torna la Festa Major

Com cada any quan s'acosta l'estiu, una sèrie de gent entusiasta de les festes i tradicions es comencen a reunir per poder preparar el programa dels diferents actes i festejos que es viuran intensament els dies de la Festa Gran del nostre poble, Sant Jaume, el nostre Patró.

Ja des de fa molts anys la gent que forma part de les comissions de Festa solen ser molt diverses, amb diferents opinions, idees polítiques oposades, caràcter diferents... és curiós!, potser per això la Festa sol sortir molt bé.

Recordo els Envelats de lona que es

muntaven a la platja, amb les seves banderoles i els vents ben tensats, per aguantar els màstils, els llums majestuosos i aquelles garlandes. Era com una postal.

Després amb els anys, es va habilitar el Polisportiu municipal que durant un temps va servir per muntar-hi l'envelat. Fins que, novament s'ha tornat a la platja. Ara, però, amb una immensa Carpa oberta als quatre vents que et fa sentir cobert i alhora lliure, com si formessis part del paisatge.

Quina Festa, l'Ofici Solemne en honor del Sant Patró amb l'assistència

de totes les autoritats del poble, les Orquestres, Espectacles, Concerts, Balls, Pallassos, Gegants, Esports, Focs, el pal enceuat, nedar darrera els ànecs... i la Pubilla, un dels actes més cerimoniosos de la Festa, entrant a la Carpa amb aquells vestits tradicionals tan bonics, a ritme de les melodies... després les votacions, s'anomena la nova Pubilla, el Vals... I així any rera any... Però al final tots diem:

Que bonica és la Festa Major!

Josep Ma. Puigvert i Valls
Sant Jaume'96

Consideracions a l'entorn de la definició de santpolenc

L'estiu i l'arribada massiva de gent transforma Sant Pol de Mar i provoca uns canvis que afecten a la vida quotidiana de la població.

La diversitat i característiques pròpies dels santpolencs fan que els canvis no afectin a tots de la mateixa manera.

Per analitzar-ho explicarem què entenem per santpolenc.

Un pèl complicat si no volem ferir susceptibilitats.

Busquem, doncs, les possibles definicions:

Santpolenc: nadiu de Sant Pol de Mar.

Santpolenc: qualsevol de les persones que viuen a Sant Pol de Mar.

La primera definició fou idònia en èpoques passades però ara es troba lluny de la realitat.

Els canvis són cada vegada més freqüents, les situacions conjunturals tenen menor durada, les distàncies són cada cop més inapreciables, les innovacions de la legislació són constants, el fet comunitari amplia el dret de vot a altres cultures, els desplaçaments per estudis i treballs condicionen els 183 dies de residència, el respecte a l'entorn, les millores a la qualitat de vida, els nous models d'impacte ambiental, les noves ocupacions via Internet i totes les "meravelles de l'any 2000" delimiten i al mateix

RICARD ESTIOL

temps obren noves perspectives de futur donant una major actualitat a la segona definició.

Personalment no sóc partidari de cap, en primer lloc perquè no tots els nadius hi viuen i en segon terme perquè no tots els que hi viuen ho fan en la mateixa intensitat.

L'etiqueta de 100% santpolenc no crec que pugui existir.

Un grup de santpolencs veurà malament l'augment de població:

- Espera retrobar el "tipisme" del poble. "Sant Pol era més bonic quan tenia els carrers amb sorra".

- Vol tranquil·litat. "Com menys som, més tranquils i més espai per a nosaltres".

- Un cop instal·lat tanca barraca. "Si treballa tota la setmana, el cap de setmana, és per descansar, no per patir embussos, trobar la platja plena, etc...".

- Declara no urbanitzable l'hort de

l'Enriquet. "Jo visc als Garrofers".

Un altre grup de santpolencs veurà amb bons ulls l'augment de població:

- El botiguer: "Poc o molt, compren".

- L'artesà-empresari: "Les vivendes necessiten reparacions".

- L'estudiant: "Puc obtenir calerons donant classes de repàs". "Faig de cangur".

- El suspès. "Els fills dels estiuejants solucionen les classes de repàs".

- La família: "Coneixem aquell bon metge". "Sóc amic de fulano que surt a TV3". Etc...

I tant els uns com els altres adaptaran els seus hàbits a les noves realitats perquè l'individu que viu en una comunitat es troba beneficiat, però, al mateix temps, queda sotmès a normes.

Aprofitem aquesta última frase per reflexionar tots plegats:

Podem considerar santpolenc al resident que no consta al padró...?

Podem considerar santpolenc al resident que no paga puntualment els impostos...?

Realment podem considerar santpolenc al resident que no respecta les normes establertes...?

La frase: "El bon polític no sols ha de semblar honrat, ha de ser-ho" ens propicia aquesta altra: Santpolenc és aquell que, a part de ser-ho, exerceix.

Pere-Omar Brusca i Miralles

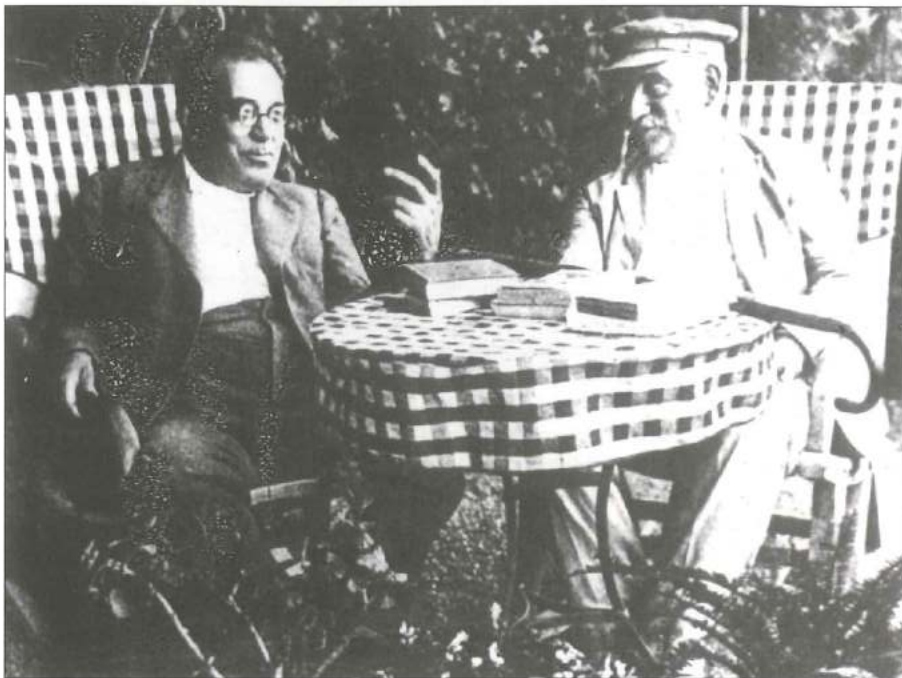
Josep M. Ainaud repassa els estiuejants més cèlebres que va tenir Sant Pol durant la primera meitat del segle XX.

Estiuejants a Sant Pol

L'acollidora manera de ser de la seva gent, la proximitat a la ciutat de Barcelona, la bellesa dels seus indrets i les bones comunicacions per tren i carretera expliquen perfectament el perquè Sant Pol va ser el lloc escollit per moltes famílies barcelonines del nostre segle per a passar-hi l'estiu. No va ser mai allò que se'n deia "una platja de moda", amb Casino i llocs de passeig. Ha estat sempre, fonamentalment, un lloc acollidor, per a tota la família. I ara, a l'estiu, val la pena recordar uns quants noms, sense que aquest record vulgui dir que oblidem els altres.

Pere Coromines

El primer que ens ve a la memòria és Pere Coromines (Barcelona, 1870-Buenos Aires, 1939), escriptor, polític i economista. Des de ben jove manifestà una ideologia catalanista i republicana, que el portà a la presó el 1896 i que recollí en un llibre, *Les presons imaginàries*, publicat poc després. Féu una bona feina a l'Ajuntament de Barcelona, a la Junta de Museus —que presidí amb encert—, com a advocat, economista, diputat a Corts i Conseller de la Generalitat. Fou un dels fundadors de l'Institut d'Estudis Catalans, perquè encara que sempre es considerà un polític d'esquerres, la seva amistat amb Prat de la Riba el portà a col·laborar amb la Mancomunitat de Catalunya, com més tard ho faria amb la Generalitat. Estimava profundament Sant Pol i la seva gent, i no hi faltava als estius, amb la seva nombrosa família, i enyorava la casa que havia fet restaurar —abans, la Casa de la Vila— que era un digne i noble estatge, decorat amb l'escut en pedra de Sant Pol a la façana. Aquí va escriure *Jardins de Sant Pol* (1926), revisà *La vida austera* i alguns dels capítols del *Pigmalió* (1928). Va escriure també poesia i teatre, i alguns assaigs importants, com *Por Castilla adentro* (1930) o una *Interpretació del vuit-cents català* (1933). Morí a l'exili, a Buenos Aires, en acabar la guerra, però els seus fills mantingueren la relació amb Sant Pol, i Joan Coromines, el prestigiós filòleg,

Amadeu Vives i Pere Coromines al jardí de la casa del carrer Nou del primer cap al 1925.

Manuel Carrasco i Formiguera a la platja de Sant Pol als anys trenta.

assistí personalment a la inauguració dels jardins que recorden la memòria del seu pare, i en féu una memorable evocació en l'acte de Sant Pau, tan ben recollida en el vídeo d'en Pere Sauleda.

Ignasi Iglésias, Àngel Guimerà i Antoni Martí Monteys

Altres escriptors amics de Pere Coromines passaren temporades a Sant Pol, però més breus. Recordem Ignasi

Iglèsias (Sant Andreu de Palomar, 1871-Barcelona, 1928), autor teatral i poeta, sensible als temes del poble: *La mare eterna* (1902), *El cor del poble* (1902), *Els vells* (1903) o *Les garses* (1905), que ajudaren a que el Govern s'ocupés de les pensions per als vells i a l'obra de la Caixa de Pensions. Ja gran, encara conegué l'èxit de *La llar apagada* (1926) i la publicació de les seves Obres Completes. Va dedicar un poema a la inauguració de les Escoles Noves de Sant Pol (1910) i en tingué sempre un bon record.

També vingué per Sant Pol l'Àngel Guimerà (Santa Cruz de Tenerife, 1845-Barcelona, 1924), el poeta i dramaturg català més popular del seu temps, que fins i tot fou proposat per al Premi Nobel. Mestre en Gai Saber des de 1877, la seva amistat amb Domènec i Montaner el féu venir des de Canet a Sant Pol diverses vegades, però no en fou un estiuejant assidu. Un altre escriptor amic d'ells, arrelà a Sant Pol i s'ho estimà com a casa seva. Fou Antoni Martí i Monteys (Barcelona 1889-1977), que hi arribà l'any 1916 i va dedicar-li poemes, escrits i afecte al llarg dels anys de la seva vida. Fins i tot ens hi deixà el seu fill Jaume, que encara ens fa companyia a tots i que considerem com un santpolenc més.

Pous i Pagès, Josep M. de Segarra, Amadeu Vives i Enric Morera

No oblidem dos escriptors prestigiosos, Josep Pous i Pagès (Figueres, 1873-Barcelona, 1952), amic de l'Ignasi Iglèsias i de Pere Coromines, i Josep Maria de Sagarra (Barcelona, 1894-1961). Aquest, poeta i autor d'obres teatrals d'una gran popularitat, vingué a Sant Pol atret per la seva amistat amb el compositor Amadeu Vives (Collbató, 1871-Madrid, 1932),

L'acollidora manera de ser de la seva gent, la proximitat a la ciutat de Barcelona, la bellesa dels seus indrets i les bones comunicacions per tren i carretera expliquen perfectament el perquè Sant Pol va ser el lloc escollit per moltes famílies barcelonines

Enric Morera.

assidu estiuejant nostre. Se'l recorda caminant pels carrers i passejant fins a la platja, tot i les dificultats que tenia per a moure's, però sobretot assegut en el jardí de casa seva o discutint amb l'altre compositor estiuejant de casa nostra, l'Enric Morera (Barcelona, 1895-1942). Era de temperament viu, apassionat, i a Sant Pol s'inspirava per a moltes de les seves obres -*La nostra Roser* fou la darrera-: sardanes, simfonies, òperes, teatre líric català, que li donarien merescuda fama. Amb Vives discutien de tots els temes possibles, sobretot al Cafè del Centre. Vives, fundador amb Millet de l'Orfeó Català, s'havia fet un nom amb les seves cançons catalanes, com *La Balanguera* o *L'Emigrant*, però sobretot per les sarsueles que estrenava a Madrid. Morera no hi estava d'acord, i preferia la música que ell considerava més catalana, des de *La sardana de les monges* o *La Santa Espina*, amb lletra d'Àngel Guimerà, o el vibrant himne *L'Empordà*, amb lletra de Joan Maragall.

Carrasco i Formiguera, Fèlix Escalas, Miquel Coll i Alentorn i Conxita Badia.

Unes persones n'atreien d'altres, mogudes per la seva estimació a la nostra vila. Martí Monteys hi féu venir el polític Manuel Carrasco i Formiguera, que fou un advocat prestigiós, Conseller de la Generalitat i un dels fundadors de la Unió Democràtica de Catalunya. Donà la seva vida per Catalunya, afusellat a Burgos el 1938, en plena guerra. Els seus fills, els néts i la seva vídua, han mantingut al llarg dels anys el costum d'estiuejar a Sant Pol i d'estimar-lo en tot moment.

Un altre polític català hi passà uns estius, Fèlix Escalas, que seria president de la Generalitat un temps des-

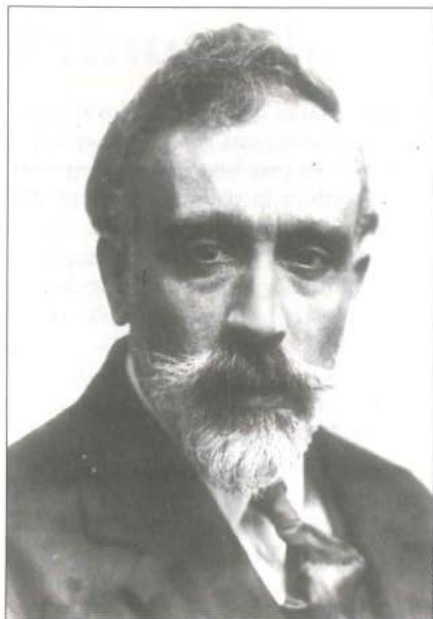
TELÈFONS D'URGÈNCIES

Polícia Municipal	760 05 19	Àrea Bàsica de Salut	
Guàrdia Civil (Canet)	794 01 97	Canet	794 29 61
Bombers	085	Consultori mèdic	760 09 09
	762 30 80	Hospital de Calella	769 02 02
Ambulàncies Canet	794 12 45	Farmàcia	760 05 08
Calella	769 02 01	Parròquia	760 07 60
Pineda	767 11 00		

AIGUA • GAS • ELECTRICITAT • CALEFACCIÓ

C. Herois de la Fragata Numància, 4-6
08395 Sant Pol de Mar
Tel. 760 22 59
Tel. mòbil 908 44 27 66

Ignasi Iglesias.

Conxita Badia.

prés del 6 d'Octubre de 1934, però que s'allunyà de la nostra vila pel fet dolorós de la mort de la seva filla. Per als Carrasco, pel contrari, Sant Pol era -i és- el record dels temps feliços de l'estiu, que tant estimava el seu pare. Com ho fou per Miquel Coll i Alentorn, polític i historiador tan vinculat a Sant Pol pels lligams familiars.

Una artista que estiujà a Sant Pol en la seva joventut -hi tenia la seva germana Dolors, casada amb Francesc Pascual- fou la gran cantant Conxita Badia (Barcelona 1897-1975). Marxà

a Amèrica en esclatar la guerra, però tornà a Sant Pol així que pogué i molts santpolencs la recorden per la seva alegria i el seu art. L'any passat, l'assistència de tantes i tantes persones a l'exposició i als concerts que li dedicaren els Amics de les Arts i el Museu de Sant Pol ho demostraren abastament. Conxita Badia, deixeble de Granados, de Casals i de Falla, fou una cantant excepcional, reconeguda arreu per la qualitat de la seva veu i les seves condicions d'artista i de mestra. Les seves filles i els seus gendres, que hi vénen

cada estiu, fan també present el record i la seva estima per casa nostra.

Moltes altres persones han vingut a passar uns dies a Sant Pol i s'hi han quedat i fins i tot s'hi han fet casa. Amb aquest article no hem volgut fer una inventari exhaustiu, sinó obrir el camí per a que la nostra revista pugui dedicar un capítol a cadascuna d'aquestes persones, com es mereixen i com els santpolencs esperen.

Josep M. Ainaud de Lasarte
Historiador

A l'estiu la població santpolenca es multiplica per quasi 4'5.

El racó de les dades

De 2.715 habitants que hi ha empadronats en aquest moment a Sant Pol, a l'estiu els habitants de fet arriben fins a 12.000, comptant-hi els dos càmpings i els hotels i deixant, a part, és clar, els visitants d'un sol dia. Aquest augment tan sobtat de població altera forçosament la vida diària de la població.

Sorprenentment, però, Sant Pol, tot i haver augmentat el nombre d'estiuers ha reduït el nombre d'establiments turístics en comparació en dècades anteriors. Per altra banda, és relativament baix el nombre d'aquests establiments turístics i de comerços en general que només obren durant la

Són pocs els establiments turístics i de comerços en general que només obren durant la temporada d'estiu

temporada d'estiu. Almenys aquests no creixen en la proporció en què ho fa la població. I només augmenten els establiments típicament turístics, és a

dir: els establiments de platja (sigui *xiringuito*, bar o restaurant) que evidentment sense exclusió tots obren només en temporada d'estiu, i són en total 12; els càmpings, que són 2 i que també són només de temporada; els bars, granges o cafès, que de 8 d'oberts tot l'any, només se n'hi afegeixen quatre més a l'estiu; i els hotels, hostals i restaurants, que dels 9 que tenen obert durant tot l'any, només se n'hi afegeixen 4 més a la temporada alta.

En la resta de comerços no hem detectat cap obertura especial de temporada. Cosa molt diferent al que succeeix en poblacions típicament turístiques com la veïna Calella.

Un gra de sorra...

Sant Pol, per causes estructurals, no disposa d'un local municipal per oferir una programació de teatre o cinema. Aquesta funció la realitza el Centre Cultural i d'Esbarjo mitjançant el local que gestiona. Un local que ofereix una àmplia mostra d'activitats lúdiques i culturals, obert a totes les entitats i grups que vulguin fer-lo servir, i pel qual tard o d'hora tots hem passat, tant com a espectadors com a actors en el sentit ampli del terme, i que és possible, en gran part, gràcies a la dedicació dels membres de la seva Junta, de tal manera que tots el sentim com una mica "nostre". En els darrers dies ens hem assabentat que la Junta ha acordat fer una gran inversió per facilitar que els usuaris puguin assistir

a les activitats del centre sense haver de patir la calor de l'estiu i el fred de l'hivern que tots coneixem, instal·lant aparells d'aire condicionat. Creiem que és una bona idea que per fi es materialitzarà i volem contribuir-hi d'alguna manera. És per això que cedirem al Centre Cultural, per a aquesta inversió, l'assignació del mes de juliol que rep de l'Ajuntament el Grup Municipal Socialista. Sabem que és una contribució modesta, un gra de sorra, però estem segurs que molts grans de sorra poden fer una muntanya.

**Partit dels Socialistes de Catalunya
Agrupació de Sant Pol de Mar**

Cine a la fresca

A l'estiu, quan per tot arreu hi fa calor i no estàs bé ni a casa, ni a la Punta i ni tant sols al Serrat del Mas, encara hi ha un lloc on pots anar. En el Centre Cultural hem posat aire condicionat. Ara podreu gaudir del bon cinema, amb

pel·lícules interessants i molt actuals, sense haver de preocupar-vos de fer anar el ventall.

¡¡ T'esperem al cinema dels frescos !!
Junta del Centre Cultural

Una revista democràtica?

els volts del 5 de setembre de l'any passat se'm va convocar a una reunió del consell de redacció d'aquesta revista. Era per preparar el número d'octubre. Es demanava que diguéssim notícies que havien passat els últims dies o que havien de passar al poble per incloure-les-hi. Recordo haver dit que dissabte dia 9 passaria per Sant Pol la marxa per la independència i dues o tres notícies més.

Se'm va tornar a convocar al cap d'un mes més o menys per repassar l'esborrany. La meua sorpresa va ser veure que cap de les notícies que havia dit les havien inclòs. No hi cabien per falta d'espai, em van dir. Tampoc van incloure a la secció *Ajuntament* un escrit referent a la posició d'ERC al mateix Ajuntament. Deien que el nostre lloc era a la secció *Entitats* i que a *Ajuntament* no hi teníem lloc ni n'hi tindríem.

Des d'aleshores no se m'ha tornat a convocar a cap reunió més de la revista i em consta que se n'han fet. En canvi, sí que se m'anomena com a membre del consell de redacció. També sé que no sóc l'únic d'aquest consell que està en la mateixa situació.

Sense previ avís, tot i ser d'aquest consell, també se'm van reduir escrits per massa llargs. En canvi, a col·laboradors esporàdics que no eren del consell se'ls publicava escrits que fins triplicaven l'extensió mínima.

Davant d'aquesta situació que considero un atemptat a la diversitat i la pluralitat i a la mateixa essència de la democràcia, que és ser respectuós amb els que són diferents de la majoria i reconèixe'ls-hi com a mínim el dret d'expressar-se, i després d'haver comentat aquesta situació anòmala amb diferents membres preocupats pel bon funcionament de Sant Pol, no em queda més alternativa que expressar la meua queixa a la mateixa revista tot evidenciant la poca serietat i poc respecte per les formes més elementals per part dels màxims responsables de la revista envers aquells de qui no poden treure un profit en benefici propi.

Pere Roura,
membre del consell de redacció per ERC

FERRETERIA - DROGUERIA

SANT PAU⁵

Pujada Sant Pau, 5 - Tel. 760 00 35
08395 SANT POL DE MAR

Aigua, Gas i Electricitat

CALEFACCIÓ
MELCIOR CASTELLAR SOLER

Verge de la Mercè, 24
Tel. 760 06 75

08395 SANT POL DE MAR
(Barcelona)

Minusvalies

Es Gegants som éssers privilegiats. Tothom contempla amb admiració la nostra alçada i el nostre posat senyorial. Sempre tenim al nostre voltant un munt de gent que ens protegeix i que té cura que no ens manqui de res, ni tan sols un caprici.

Però malgrat el que sembla, també tenim limitacions: heu vist mai un Gegant pujant dalt del tren? O potser agafant un avió? Fins i tot pujar o baixar unes escales ens representa un esforç considerable i sovint, un risc important de prendre mal. La nostra autonomia es troba molt condicionada pel disseny urbanístic dels llocs per on habitualment ens belluguem i, amb freqüència, hem de fer "mans i mànigues" per aconseguir passar per un carrer. Són tants els obstacles que hi podem trobar, que alguna vegada no ens queda més remei que canviar el nostre itinerari previst i cercar noves vies de pas.

Als Gegants com nosaltres, aquestes anomenades "barreres arquitectòniques" solament ens impedeixen gaudir més o menys de la festa que significa la nostra sortida. Però hi ha altres persones a qui el senzill fet de moure's habitualment els significa un esforç considerable.

Des de la nostra privilegiada alçada hem vist gent amb cadira de rodes intentar un moviment aparentment tan poc complicat com pujar dalt de la vorera, i mares cofoies amb el seu nadó, esquivant els automòbils estacionats de manera indiscriminada i incívica, i gent gran a qui el pas dels anys ja no els permet caminar per segons quin tipus de passarel·la a fi de rodejar unes obres al carrer.

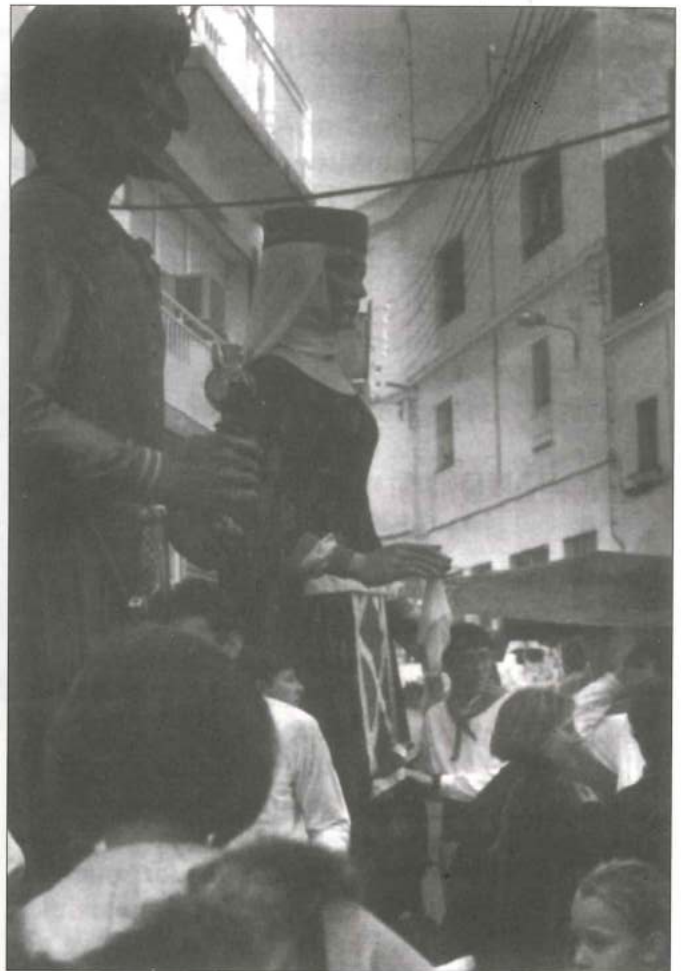
Desgraciadament, les ciutats cada dia són menys acollidores amb els seus vianants: voreres, obres a la via pública, superfícies lliscants, "tòtems metàl·lics" i una llarga llista d'entrebancs que tots heu pogut notar (o patir?) en un o altre moment. Cada dia amb més freqüència, l'automòbil esdevé l'amo i senyor dels carrers.

En el fons, tots som, en un moment o altre, en major o menor grau, uns discapacitats. Tot i la nostra alçada i el nostre posat senyorial.

Xavier Tresserras
Colla Gegantera

Nota

Ateses certes "barreres arquitectòniques", aquest any la nostra Cercavila no passarà pel Carrer Nou com era habitual.

***Cada dia amb més
freqüència, l'automòbil
esdevé l'amo i senyor
dels carrers***

Taller Tobella

Carretera N-II, núm. 5 Tel. 760 04 17
Sant Pol de Mar

FINQUES Sauleda

Carrer Nou, 29
08395 SANT POL DE MAR
Tel. 760 09 16
Fax 760 05 96

Bruguera, 26
08370 CALELLA
Tel. 769 10 12
Fax 760 05 96

L'ahir i l'avui d'un problema

Els autors d'aquest escrit no són cap grup polític, som ciutadans d'aquest poble i volem viure en pau i tranquil·litat, sense fums ni contaminació. Volem anar pel poble mirant a tothom a la cara i no pretenem fer cap mal a ningú. Això sí, reivindicuem els nostres drets i lluitarem per aconseguir-ho.

Us volem parlar de "Tintes Carbonell, S. L." i explicar-vos el seu comportament.

Pràcticament des de la instal·lació d'aquesta empresa, els veïns de les rodalies no hem deixat mai de fer arribar la nostra queixa envers la contaminació, en tots els seus àmbits, que provoca la mateixa. Primer als propietaris, després (en veure que aquests no ens feien cas) es posà en coneixement de les autoritats locals. Malauradament hem d'informar que algunes autoritats posaren la nostra protesta, acompanyada de signatures, sota la taula i no en feren cas. Finalment vam recórrer a la Generalitat de Catalunya i Fiscalia de Medi Ambient.

Tothom coneix l'estat deplorable de l'exterior d'aquesta fàbrica. Fa poc l'han pintat (per obligació), però que ningú s'enlluerni amb l'emblanquinada, perquè el que cal és conèixer-la per dins.

"Tintes Carbonell, S. L." és una empresa que està fora de la llei. No té res en ordre per a poder existir. Contamina amb els fums, amb els residus que aboca al mar, per falta de depuradora, no reuneix les normes d'higiene de treball i les seves instal·lacions són tan antigues i velles que no ofereixen cap garantia de seguretat pels treballadors.

Constantment pateix incendis, encara que no transcendeixen al carrer. Últimament ha tingut un accident que ha costat l'hospitalització de dos treballadors, a causa de l'estat precari de la instal·lació d'un muntacàrregues.

Les inspeccions que han tingut últimament avalen el que manifestem. Per una banda, inspectors municipals, i per l'altra SEPRONA (Servei de Protecció de la Naturalesa), entitat de la Guàrdia Civil de Barcelona i que ha controlat els fums resultants de la crema de fuel, així com el contaminant produït per altres productes i màquines, amb residus que no accedeixen a les xemeneies.

Cal dir que l'Ajuntament està fent cas a les nostres peticions i ha posat a treballar els seus departaments de Governació i Medi Ambient en aquest afer. En el desenvolupament del conflicte l'Ajuntament ha intentat la via amistosa, convocant als responsables de l'empresa per mantenir converses i buscar solucions conjuntament. La resposta obtinguda ha estat sempre la negació a les negociacions o la no compareixença.

Com sempre, la prepotència de Tintes Carbonell s'ha imposat davant una necessitat col·lectiva. Estan tan acostumats a trepitjar tothom, que només els importa fer la seva, sense parar-se a pensar que és el que convé més per a totes les parts.

Façana del Tint al carrer Tobella.

L'última acció de l'empresa ha estat la de posar dos contenciosos contra l'Ajuntament, un per l'assumpte de la indústria i l'altre per la zona industrial, lloc on se'ls obliga a instal·lar-se, així que estigui en condicions.

La part de la contaminació perjudica a tots, però a uns més que a altres. La part dels contenciosos perjudica a la butxaca de tots els contribuents i per aquest motiu hem cregut oportú informar, molt per sobre, de com estan les coses perquè cadascú opini amb coneixement de causa.

Qui no visqui el cas es preguntarà per què actuen d'aquesta manera contra l'Ajuntament amb els contenciosos.

La primera raó és que estan avisats que han de traslladar-hi la seva indústria. I la segona és que són propietaris d'uns terrenys situats al mateix polígon. Mentrestant, poden estar contaminant i perjudicant al pròxim.

D'una manera o altra, no deixarem de lluitar per a poder respirar amb dignitat i tenir les nostres cases amb condicions habitables. No volem haver de posar un rètol que digui *en venda*, com succeeix amb algunes vivendes de les rodalies, on els propietaris fastiguejats pel fum, procuren marxar ben lluny.

S'ha acabat el caciquisme, tots tenim dret a parlar i així ens expressem. No voldríem acabar sense oblidar als nostres antecessors, grups de veïns dels carrers Bonaventura Adroher, Pau Simó, Sant Pau, Tobella i Roger de Flor que fa anys ho intentaren amb els mitjans que disposaven i exposaren la seva protesta sobre el contaminant d'aquesta indústria.

Tampoc voldríem oblidar els favors negatius d'altres equips de govern, antecessors a l'actual i d'algun grup d'oposició, que només han frenat allò que altres moments havien defensat. Al recordar-los ens preguntem si aquesta posició negativa l'han pres a causa de sèries amenaces o bé de proposicions prou temptadores. Doncs en aquest món hi ha qui sap apretar o recompensar fins al punt de fer canviar de camisa, recórrer a jerarquies eclesiàstiques i elements d'alt nivell de govern, comprar advocats, costí els diners que costi, (es suposa), ja que és l'únic que tenen, a part de l'habilitat de fer veure les coses negres com el fum, més blanques que la neu.

Comissió de veïns dels carrers Bonaventura Adroher, Pau Simó, Sant Pau, Tobella i Roger de Flor

(Nota: Aquesta carta fou presentada a les oficines de l'Ajuntament acompanyada de 37 signatures amb la nota següent "Els sotasignants, en nom i representació dels carrers Sant Pau, Bonaventura Adroher, Tobella i Roger de Flor, presenten aquest escrit perquè tinguin a bé publicar-lo en el proper E.N.S.")

Jaume Martí creu que s'hauria de reconstruir l'Àngel de la Guarda de les Escoles i tornar-lo a col·locar on era.

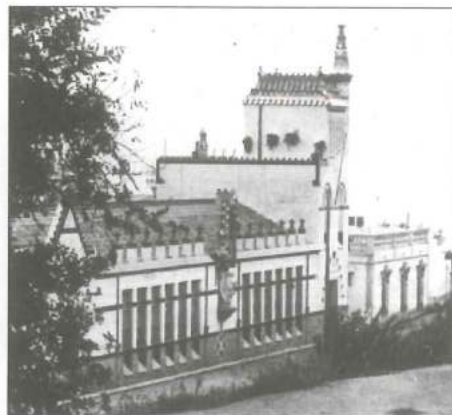
Les escoles

Aquest article en principi l'havia pensat per demanar a l'Ajuntament que es preocupés de la restauració i conservació de les Escoles, però fa uns dies vaig assabentar-me que s'havia arribat a un acord amb la Diputació per tal de restaurar aquestes Escoles. Per tant, dono aquest tema per resolt, però aprofitaré aquesta ocasió per comunicar a l'Ajuntament que, des de l'any 1910, quan van inaugurar-se aquestes Escoles, fins a l'estiu de 1936, hi va haver a la façana central d'aquestes, una escultura d'un Àngel de la Guarda.

Els dirigents de 1936 van fer treure aquesta escultura. Va ser una gran equivocació, ja que les obres d'art, siguin religioses, profanes, modernistes o abstractes, sempre s'han de conservar. Des de 1936 a 1996 (han passat 60 anys) hi ha hagut molts ajuntaments, de diferents ideologies, però no n'hi ha hagut cap que es preocupés de restablir aquesta escultura.

Aquesta Escola és propietat municipal. A l'entrada, hi ha una placa col·locada per acord de l'Ajuntament, amb data de 24 de juliol de 1910, on es pot llegir:

*"Testimoni de gratitud a
Ramon Planiol i Claramunt
Jaume Roca i Vives
Francisco Roca i Pagès
i demés senyors que van contribuir
a la subscripció pública
per a construir aquestes Escoles."*

PERE SAULEDA

La façana de les Escoles amb l'Àngel abans del 1936.

Crec que per a la bona memòria de tots ells, s'hauria de col·locar aquesta nova escultura, així com també per consideració a Ignasi Mas i Morell, que en va ser l'arquitecte.

Aquest edifici està catalogat en el Patrimoni Nacional d'Art Modernista, però amb l'Àngel de la Guarda a la seva façana. És un edifici molt estimat per moltes santpolenques i santpolenques que en la nostra infantesa vam passar-hi moltes hores i on vam començar els nostres primers estudis, però tots nosaltres també hi trobem a faltar l'Àngel de la Guarda. En aquella època, en aquestes Escoles hi havia dues seccions, la de noies i la de nois. La secció de noies la dirigia Donya Carmen i la de nois el Sr. Ardèvol.

Espero que aquesta meua petició sigui estudiada pel nostre Ajuntament.

Jaume Martí i Valls, "Monteis"

Una tempesta viscuda des d'un vaixell

Érem en mig de l'oceà, el vaixell era el nostre bressol, junt amb el mar, que amb una gran força ens gronxava i vetllava per nosaltres. Al mateix temps, l'aigua ens cantava, i amb una mena d'instint maternal abrigava a les roques del fred de la nit. Aquestes, uns instants després, es tornaven a quedar nues i ella no obstant insistia.

En posar-me al llit, vaig sentir com els trons escridassaven als llamps, i aquests desprenien una gran claror fragmentant el cel obscur. Vaig albirar per la finestra tot un munt de coses esfereïdores; els núvols cobrien de manera espectacular el firmament, i això feia que aquest posseís una aparença fosca i tenebrosa.

Dins la immensitat del mar, nosaltres restàvem esclaus del seu caràcter, en aquells moments enfurismat. El vent incitava les ones perquè ens escopissin, travessàvem el Mediterrani i sols fèiem que passar obstacles. L'oratge entumia les veles, fent-nos anar de pressa i sens poder controlar el timó, ja sols podíem fer una cosa, esperar que el benestar ens truqués a la porta i així passar desapercibuts en mig la fosca, expectant l'inici d'un nou dia assolellat.

Marta Roura Puig

Lo "cuerpo serrano"

Els ulls són per mirar,
les mans per agafar.
El cap és per pensar
i el cor per estimar.

Al cap hi ha cabell
i algú porta serrell.
A la cara dues celles
i als ulls, parpelles.

Els dits són per tocar
i en tenim cinc a cada mà:
Polze, índex, anular
menovell i mitjà.

Al braç, tenim cabell
i a la mà, palmell i artell;
a la cama, panxell i turmell
i al cap, clatell.

Els peus són per caminar
i els pits per poder mamar.
També...

Nas per olorar.
Boca per parlar.
Llengua per tastar.
Dents per mastegar.
Orelles per sentir...
I no se que mes dir!
ah, si!

Penis per fer pipí!

Santi Roca

El joc de cartes al Cafè del Centre de Sant Pol (IV)

RICARD ESTOL

En Quim és un murri. El seu joc frega sempre els límits de l'ètica. És lent, fred, cerebral. Sembla que no ho sigui. Quan ha de participar en una jugada s'hi pensa i s'hi repensa; arruga el front; torna a mirar les cartes i, finalment, pica a la taula fent comentaris curulls de pessimisme. Mai se sap perquè ha picat fort o perquè ha picat fluix. Sempre dissimula amb gran astúcia. Diu que no té res de bo i que no havia d'haver picat. Si quan fa el desmenjat té la sort d'agafar bones cartes i enganxa el personal, ningú li perdona. Se li tiren al damunt com a llops. Però en Quim aguanta bé la pluja. És un bon faixaador i poques vegades el veureu enfadar-se. Els negres, els negres són la seva obsessió. Té les mans clivellades de treballar els maduixers; la cara

torrada pel sol; li agrada prendre cafè, copa i puro.

Avui ha començat la tarda dient que no prendria begudes alcohòliques, que el metge, que la pressió i que està una mica fotut. Al cap d'una estona ja tenia la copeta al seu costat. És animal de costums fermes.

Fuma amb calma i moderació. Es posa el cigar a la boca a poc a poc; les pipades són curtes i el fum el dirigeix al sostre. No té cartera i els diners li surten arrugats de la butxaca. És popular per les seves picardies. Alguns jugadors li tenen molta mania. Alguns, pocs, no hi volen jugar. No és mala persona, però murri com ell sol.

Algú diu que en Quim és lent per conveniència; que tarda molt decidir si juga o no juga per a poder observar què faran els demés. Apreta les sis

cartes que li donen; les punteja fins veure les ratlletes de dalt; si endevina la ratlleta que cal, aleshores vol veure el numeret pel costat. Al fer tot això, tot aquest cerimonial, els demés, avorrits, o precipitats, ja han llançat les cartes o han picat a la taula indicant voluntat de jugar. És el que vol en Quim: informació prèvia del personal que intervindrà en el joc. Per a descartar-se, li val idèntica tàctica; ben a poc a poc, com el cavall de can Reig, que tardava una llarga hora per anar a la vinya i el seu amo s'adormia olímpicament amb una "rienda" a cada mà. Quan en Quim demana cartes, ja sap perfectament quantes en vol el senyor Camps, o l'Horacio o en Joan. La vista és la que treballa. La vista del Quim sempre funciona. Una atenta observació als seus ulls permet una clara interpretació de les senyals emanades.

Al picar la taula, indicant participació en el joc, ho acostuma a fer modestament, amb la mirada baixa, com si no s'atrevis a mirar als seus rivals. L'expressió del seu rostre és una frase com aquesta: "Jo no tinc bon joc; tinc uns trumfos petits". Gairebé mai gosa fer una contemplació agressiva i sostinguda del contrari. És modèstia fingida, és el comportament d'una persona subordinada; és l'actitud del soldat davant el capità.

Josep Maria Pujol

Fragment d'un treball inèdit sobre el joc de cartes a Sant Pol

Continuarà

C/ Manzanillo, 20

Tel. 760 04 65 i 760 09 01. Fax 760 23 20

08395 SANT POL DE MAR

C/ Nou, 33

Tel. 760 08 58

Perruqueria especial per a cavallers

Jos e p M a r i a

Nous serveis

Tints i emmotllats

Carrer Nou, 54 - SANT POL DE MAR

Les nêtes del mestre Salvador Vives evoquen el record del seu avi.

En Vivetes: una vida plenament dedicada a la música

El nostre avi, en Salvador Vives i Feliu, va néixer a Canet el 20 d'abril de 1890 dins d'una família de sabaters. No sabem gaire de la seva infantesa, ja que les seves filles no en coneixen gaire d'ella. Però sí que comenten que ja de molt petit va sentir un gran entusiasme per la música. Com que a casa seva no podien comprar-li un piano, expliquen que amb un tros de fusta es va fer un teclat i, amb ell, simulava tocar "el piano" tot fent les notes amb la seva veu. Veient la gran afició que tenia "el noi", els seus pares més endavant el van enviar a classes amb mossèn Soler, que l'iniciaria en el piano. Més tard també estudià violí.

Es va casar amb la Misericòrdia Grau i amb ella van tenir dues filles. Però la mort sobtada de la Misericòrdia el 1928 el va deixar sol als 37 anys amb les dues filles de 6 i 3 anys. Sens dubte la música i el gran sentiment que tenia per Catalunya el van ajudar a tirar endavant. En una entrevista a *L'Ideal* de gener de 1950 diu: "És per mi una cosa indispensable per viure el cantar i dirigir cançons de la nostra terra".

Un músic polivalent

Mai es va dedicar a donar classes de piano, però sí de cant. La seva vocació musical el va portar més aviat per altres indrets: els cors, els petits grups orquestrals –formà part del grup *The Merry Boys* dels anys trenta– i la composició –musicava poemes, ja fos del seu amic Masvidal, ja fos d'algun poeta conegut de l'època–. Algunes d'aquestes composicions són: *Del cor al llavi*, *Esclat (Cançó de Primavera)*, *Un petó a la Pasqua*, *La cançó de la núvia* –la qual havia cantat el tenor Cayetano Renom–, *Caramelles*, *La cançó del ver amor*, *Cobla eterna*, *Cançoneta amorosa*, *A la noia que jo sé...* A Sant Pol per caramelles encara

Salvador Vives, amb dos nêts, l'any 1955.

"És per mi una cosa indispensable per viure el cantar i dirigir cançons de la nostra terra"

se'n canten algunes d'aquestes. En Vivetes també havia acompanyat amb el piano aquelles primeres projeccions del cinema mut. I sempre estava a punt quan en algun lloc es necessitava música: ja fos pastorets, sarsueles, a l'església... Era un home que vivia la música, en el sentit d'apropiar-se-la, adequar-la, fer-la viva. Era capaç d'arranjar, transcriure a diferents instruments, transportar-la..., tot per fer-la accessible i fàcil. L'objectiu era que hi

hagués música, potser en alguna ocasió en detriment del nivell musical. Era un home que tenia un gran coneixement i l'exercia sense por ni vergonya i portava la música a tot arreu disfrutant-la.

Parlant amb qui el conegueren bé, el que més destaquen d'ell en primer lloc és el seu esperit musical, després el seu gran sentit de l'humor, i en un mateix ordre d'importància el seu genit. Potser aquest geni era necessari perquè hem de pensar que en un moment donat, entre els anys quaranta i cinquanta portava alhora tres cors: el *Cor Germanor* de Sant Pol, *L'Esperança* d'Arenys de Mar i el *Nova Germanor* de Llavanes. I temps abans encara havia portat també l'orfeó *Ate-neu Obrer* de Canet i un altre cor de Sant Vicenç de Montalt. Tot això sense deixar les oportunitats esporàdiques de dirigir les caramelles infantils de dife-

rents escoles de Canet i qualsevol obra musical en la que se li demanés col·laboració. En època de caramelles, que havia de tirar endavant tots aquests cors (ajudat per amics perquè no podia ser a tot arreu al mateix temps) havia arribat a un grau tal d'afonia i mal a la gola que escopia sang. Però qui frenava en Vivetes? També era conegut per la gran quantitat de batutes que trencava en els assajos fins al punt que encara es conserva una batuta amb ànima de ferro que li va regalar el cor de Sant Pol.

En aquest anar i venir pels pobles de la comarca, va arribar a Sant Pol a començaments de segle –el 1908–, moment en què s'hi trobaven grans personalitats del món cultural. És aquí on es van produir dues circumstàncies importants i que el varen lligar molt al poble de Sant Pol. Per una banda, gràcies a la generositat dels cantaires del cor *L'Estrella*, que li oferiren tota l'existència de la caixa de l'entitat, en Vivetes es va poder lliurar de la milícia. Aquest fet no l'oblidà mai.

En Vivetes dirigint una coral infantil de Canet.

La coneixença i influència de l'Enric Morera

L'altra circumstància cabdal fou la coneixença de qui seria el seu amic i volgut mestre l'Enric Morera, "d'ell va adquirir grans coneixements musicals -principalment la iniciació al contrapunt- que formaren la seva personalitat artística" (diu Jaume Dotras a *Plaça de la Llenya -Canet de Mar-*, núm. 51.). També gràcies a Enric

Morera va tenir l'oportunitat de dirigir cors de més envergadura, com era el *Catalunya Nova* de Barcelona, fundat pel mateix Morera el 1895 i dirigit per ell fins al 1900. En una carta del 25 de maig de 1930 li demana que se'n faci càrrec ressenyant-li el sentit patriòtic que té aquest fet.

La feina d'en Vivetes va tenir força difusió. En una ocasió, entre els anys 1948-1949, en plena dictadura, el cap de gravació de *Radio Nacional* a Barcelona li va de-

manar que hi anés amb un cor a cantar. I ho va fer amb el cor *Germanor* de Sant Pol per a una emissió que *Radio Exterior de España* va dedicar a tots els catalans de Sud-amèrica, cantant-hi cançons populars i marineres.

Els qui el conegueren bé el que més en destaquen és el seu esperit musical, el seu gran sentit de l'humor i el seu geni

De tots aquests anys de tanta feina i de tantíssima música en queden muntanyes de partitures manuscrites ara empolgades: obres pròpies, còpies, arranjaments... que ell tenia tan ben classificats i ordenats i que no s'han tocat en tant de temps.

En Vivetes va morir el febrer de 1960, i encara que ja han passat gairebé quaranta anys, molta gent el recorda i en parla amb emoció i admiració. Acabar un relat sempre és difícil, permeteu-nos que com a epíleg us expliquem el record que en té una de nosaltres, l'Elena, del dia del seu enterrament: "El dia que es va morir el meu avi, en Vivetes, jo tot just tenia 7 anys. Suposo que em van explicar que s'havia mort, però no ho recordo o no ho vaig entendre. El que sí tinc en imatges és l'enterrament. M'havien portat a casa d'una veïna, i des d'una finestra ho vaig seguir. El carrer estava ple de gent i d'estendards de tots colors; que jo recordi mai més hi ha tornat a haver tanta gent junta en aquest carrer. Amb els meus ulls de nena ho veia com una festa on la gent es trobava per celebrar quelcom i cantar. En tornar a casa després de l'enterrament també recordo la tristesa de la família. Després ho vaig anar entenent".

Elena Arnau Vives
Fi Arnau Vives

Cortinatges Sant Pol d'Alfons Panadès

Carrer Bonavista, 29
08395 SANT POL DE MAR
Telèfons 760 02 57 / 886 10 69

PINTAT - ESTUCAT
EMPAPERAT
MOQUETA - PARQUET

Abat Deàs, 6 SANT POL DE MAR
Tel. 760 01 18 (Barcelona)

SERVEI TÈCNIC
REPARACIÓ RENTADORES
TOTES MARQUES

Antoni Peix Manent

SANT POL DE MAR

760 24 76

El mestre Salvador Vives va viure i treballar en una època en què cantar en un cor tenia una significació política important.

El mestre Salvador Vives

De la defensa cultural de l'obrer a la defensa del catalanisme: aspectes socials i polítics de la biografia de Salvador Vives i de la seva obra musical

El mestre Salvador Vives (1890-1960) va viure i treballar en una època en què cantar en un cor podia tenir –i de fet tenia– una significació política important. De la mateixa manera que era molt normal que en cada població existissin dos cafès –enfrontats políticament–, també era corrent que existissin dos cors rivals. Sant Pol no va ser una excepció i des del 1890 fins al 1919, en què es van fusionar, existiren dos cors vinculats als principals cafès de la població, el Centre i la Puda.

La rivalitat entre els cors *L'Estrella* i *La Sirena*

No fou casual que quan en Vives –conegut popularment per en Vivetes– aterrà a Sant Pol el 1908 fos el cor *L'Estrella*, el de la Puda, i no *La Sirena*, el del Centre, el que escollís per fer-se'n càrrec de la seva direcció. La Puda, precisament en aquell moment, representava més que mai la fusió entre el catalanisme i un republicanisme preocupat essencialment per l'elevació cultural i moral de la classe obrera. Són els dos ideals que en Vivetes mantindrà al llarg de la seva vida, fins i tot en els moments en què aquests valors es feren més difícils de defensar. Uns ideals que políticament quedaren plasmats arreu de Catalunya, i en concret a Sant Pol, a través del moviment polític de la Solidaritat Catalana en el context de 1906-1908. A Sant Pol la Puda fou el centre polític representant d'aquesta Solidaritat, que en el nostre poble aplegà des dels carlins fins a tots els republicans passant per la Lliga Regionalista. Al cafè del Centre s'hi agruparen els contraris, els dinàstics¹.

Salvador Vives al centre, amb barret, amb el Cor de Sant Vicenç de Montalt l'any 1925.

**Salvador Vives fou el
prototipus ideal de
l'hereu del músic,
poeta i polític
republicà català
Josep Anselm Clavé**

L'herència obrerista de Clavé assumida per en Vivetes

Salvador Vives fou el prototipus ideal de l'hereu del músic, poeta i polític català Josep Anselm Clavé, fundador dels Cors Clavé. Clavé, convençut i activista republicà del segle XIX, es

proposà elevar la cultura dels obrers mitjançant la música i el cant. Les primeres societats corals que fundà –la primera de les quals fou el 1845– tingueren un caràcter reivindicatiu obrerista. Aquest caràcter s'aniria desdubixant progressivament, tot i que en molts cors es mantindria en certa mesura fins ben entrat el segle XX. L'empremta esquerranista i republicana que Clavé donà al primer moviment corista català perdurà d'alguna manera en bona part d'aquest moviment. Salvador Vives, que sempre pertanyé a la Federació dels Cors de Clavé, dirigí els cors locals que més s'identificaven amb aquesta tradició claveriana: *L'Estrella* de Sant Pol, en rivalitat amb *La Sirena*; l'orfeó *Ateneu Obrer* de Canet –als anys trenta– en rivalitat amb l'orfeó *Misericòrdia* del Centre Catòlic; el cor *L'Esperança* d'Arenys de Mar, fundada encara en

1) La Solidaritat Catalana va obtenir un gran triomf electoral en les eleccions generals de 1907. Obtingué 41 dels 44 escons possibles a Catalunya. A Sant Pol, el solidari i republicà Calvet va guanyar al dinàstic Sagnier per 267 vots contra 31. La rivalitat que suposaren aquestes eleccions de 1907 es mantingué fins i tot en el Carnaval del 1908. La comparsa que muntaren els de la Puda pretenia recordar la victòria electoral de la Solidaritat: "Tres noyas ben ataviadas tancavan la comitiva, la una representava el partit carlí y cubria son cap ab una boyna, l'altra representava'l partit republicà y

portava al cap un gorro frigi, y l'altra representava als catalanistas y á Catalunya, anava ab barretina y enlayrava un pendó magnífich que deya *Visca la Solidaritat Catalana*, y del que'n penjavan dugas cintas que portavan las comparsas respectivas" (*La Costa de Llevant*, 7-3-1908). Cal especificar que si en aquesta conjuntura política concreta el principal grup catalanista de Sant Pol, encapçalat pel farmacèutic Gombau, s'agrupà a la Puda, en anys anteriors, tal com passarà a partir dels anys vint, s'havien agrupat al Centre.

Salvador Vives amb la Coral Germanor l'any 1948.

vida de Clavé per obrers arenenyencs el 1863; el cor de Sant Vicenç de Montalt i el *Nova Germanor* de Llavaneres formats gairebé exclusivament per pagesos; el 1930 ingressà a l'Associació Obrera de Concerts fundada per Pau Casals. Igual que Clavé, la major part de cors que dirigí en Vivetes estigueren formats per la gent més aviat humil d'aquests pobles de la costa: pescadors, pagesos i obrers².

El catalanisme s'acaba imposant

Però encara més que l'ideari republicà o obrerista, en Vivetes es distingí políticament per la defensa del catalanisme. Durant els anys trenta estigué afiliat a la formació separatista Estat Català. Ell fou el president de la delegació local canetenca d'aquest partit durant la República. Ja el 1920 es presentà en les eleccions municipals a Canet per una llista catalanista, enfront d'una monàrquica i una sindicalista³. L'assumpció de l'ideari catalanista per part d'en Vivetes fou paral·lela a la progressiva assumpció del catalanisme per part de la tradició coral catalana. Cal pensar que durant el segle XIX els cors de Clavé tenien part del seu repertori en castellà. El mateix Clavé havia compost cançons i poemes en castellà com *¡Gloria a España!* –dedicat als voluntaris catalans de la guerra del Marroc al 1864–. El lema fundacional dels cors de

Clavé era *Progrés, Virtut i Amor*, i per enlloc hi apareixia el catalanisme. Però amb l'èxit polític i cultural d'aquest corrent nacionalista a principis del segle XX, les coses canviaren i bona part del moviment claverià assumí plenament el catalanisme. En moltes poblacions, com Sant Pol, gràcies al catalanisme, en bona mesura fou possible superar antigues rivalitats polítiques locals a partir dels anys vint –amb el parèntesi altament conflictiu dels anys trenta i bona part dels quaranta–. D'aquesta manera, ja el 1919 s'aconseguí unir els dos cors rivals per fundar l'*Orfeó de Sant Pol*, el qual hagué de tenir una clara continuïtat amb l'*Orfeó de la Sardana* a partir de la constitució d'aquest el 1928. Tots dos orfeons foren dirigits per en Vivetes. Són els anys en què aquest ja tenia clar que el seu lema eren les dues C: Cant i Catalunya. En aquest mateix context –el 1930– començà a dirigir el *Catalunya Nova* de Barcelona, fundat per Enric Morera, el qual tenia una component ideològica clarament nacionalista.

La resistència catalanista contra la repressió franquista

Acabada la guerra, l'accentuat sentiment catalanista de Salvador Vives i el fet que havia pertangut a Estat Català el feren passar per moments de molta angoixa. La repressió franquista a

Canet fou molt dura –també ho havia estat molt la repressió roja que havia causat 41 víctimes–. Només el fet que en aquell moment en Vivetes era l'únic que podia garantir tots els serveis musicals que exigia la celebració dels actes religiosos a Canet va salvar-lo de l'empresonament i un possible afusellament⁴.

Malgrat l'ambient clarament hostil contra el catalanisme durant la postguerra, Salvador Vives mantingué fermes els seus principis. Continué escrivint sempre en català –tant les cartes personals com la documentació relativa a la seva empresa– i, quan el règim ho permeté, tornà a dirigir cors locals que cantaven únicament en català, entre ells el *Cor Germanor* de Sant Pol fundat el 1947. El 1956 li imposaren una multa de 10.000 pessetes per haver estat un dels provocadors dels incidents que es produïren arran l'enterrament a Arenys de Mar de l'alcalde republicà i gran catalanista de Canet Josep Fors Vidal, amic personal d'en Vivetes. Aquest cometé el *delicte* de demanar el tancament de l'Escola de Teixits per un dia i de col·locar la bandera de dita escola a mitja asta en senyal de dol per la mort del qui havia estat director de l'escola abans de la guerra civil.

L'últim adéu amb la prohibida Santa Espina

En Vivetes morí al cap de quatre anys del traspàs del seu amic Fors, el febrer de 1960. El seu enterrament es convertí espontàniament en una manifestació catalanista. Centenars de coristes –entre ells lògicament els components del *Cor Germanor* de Sant Pol–, amb ple d'estendards en els quals no hi faltava la bandera catalana, acompanyaren els darrers moments del músic. Al cementiri, i quan el taüt anava a ser introduït al panteó familiar, de forma també espontània els coristes es posaren a cantar *La Santa Espina*⁵. Era potser el millor comiat que li podien retre, com a mostra de gratitud, els deixebles al seu mestre.

Jordi Pomés Vives

2) Una carta que envià Salvador Vives al Govern Civil el 1956 demanant que li perdonessin una multa de 10.000 pessetes, que més endavant comentaré, comença dient: "El suscrito es un humildísimo músico, con cuyo arte se gana a duras penas la vida, dirigiendo coros de obreros". Cal aquí especificar que l'adjectiu "humildísimo" està posat amb la clara finalitat que li perdonessin la multa. A part de dirigir cors, els quals li proporcionaven uns ingressos, tenia altres negocis.

3) Sortí derrotat, quedant en quarta posició del seu districte amb 82 vots.

En cap més ocasió es presentà en unes eleccions.

4) Les autoritats franquistes feren afusellar 9 canetenços. La xifra és molt elevada si es té en compte que els principals caps dels rojos s'exiliaren i només restaren a la població els qui estaven convençuts que no se'ls podia acusar de res.

5) Arran d'aquest fet fou suspesa –i deixà d'existir– la Societat *Nova Germanor* de Llavaneres, que fins aquell moment havia estat dirigida per Salvador Vives. Desconec quins altres incidents provocà aquell fet.

Mossèn Salvador Batalla

Mossèn Salvador va arribar el 1987 a Sant Pol per substituir a mossèn Rafel en el càrrec de rector de la nostra parròquia. Ara fa, doncs, nou anys que és amb nosaltres. Va néixer el 1936, l'any que va esclatar la guerra civil, a Camprodon. Abans d'arribar a Sant Pol havia exercit de vicari a Breda (1959-61), a Calella (1961-64) i a Banyoles (1964-67) i de rector a Olot (1970-80) i a Palamós (1980-87). Del 1967 al 1969 es prengué un parèntesi professional per anar a L'ille (França) on es llicencià en Pastoral i Ciències Socials. És, doncs, una

persona molt ben formada i preparada intel·lectualment. Aquesta formació, a banda de la seva bona capacitat administrativa i professional, li ha fet merèixer la confiança de les diverses jerarquies eclesials catalanes i espanyoles per encomanar-li diversos càrrecs, els principals dels quals són: la delegació diocesana d'Emigracions i Pastoral de Turisme i la direcció del Secretariat Interdiocesà de Santuaris de Catalunya i les Illes, la Delegació Interdiocesana de Turisme de Catalunya i el Secretariat Nacional (espanyol) d'Exiliats.

– I dins d'aquest excel·lent currículum professional s'hi compten també publicacions?

– Sí, tinc bastants articles publicats en diferents revistes especialitzades. Els principals articles tracten sobre la temàtica de la mobilitat social o humana: sobre turisme religiós, animació cultural i turística, el temple com a lloc de visita... Ja veus que tots els meus càrrecs que t'he esmentat giren al voltant de la temàtica de la mobilitat humana: turisme, exiliats, emigrants... És el meu tema, la meua especialitat.

– Ja té temps per dedicar-se a la parròquia? L'obliguen a estar fora de Sant Pol tots aquests càrrecs?

– Dos dies a la setmana surto fora de Sant Pol per ocupar-me de tots aquests afers. A part, cada trimestre he d'anar un cop a Madrid per portar el Secretariat Nacional d'Exiliats. Cal pensar que el funcionament d'una parròquia, en general, no és gaire complicat, i puc combinar-me perfectament les feines fora de Sant Pol amb la rectoria d'aquesta parròquia.

– S'hi troba bé a Sant Pol?

– En general es pot dir que sí. No hi ha dubte que tinc els meus problemes. Sant Pol és la parròquia més petita que he tingut, amb totes les qualitats i defectes que això comporta. Sens dubte que les èpoques que vaig fer de vicari van ser més gratificants que les de rector. Per altra banda, tot i que sempre s'havia considerat a Sant Pol una bona parròquia, envejada per molts rectors, ara les coses han canviat. Sant Pol ha canviat molt i encara canviarà més. Amb l'entrada de la democràcia, el reconeixement i estatus públic i social dels rectors ha canviat a tot arreu i és evident que ha estat un canvi en el que hi hem sortit perdent els sacerdots.

– Es refereix al fet que la gent ja no practica tant com abans?

RICARD ESTOL

– Sí. S'ha donat una acceleració de la secularització, una crisi en la formació religiosa dels matrimonis, el problema de la separació entre fe i vida. Tradicionalment a Sant Pol el percentatge de gent que anava a missa era bastant alt. I ara, en canvi, s'ha posat al nivell de la resta de parròquies.

– Hi té alguna responsabilitat el capellà en la davallada de les pràctiques religioses?

– Jo diria que molt poca. És una qüestió general social que queda molt ben reflectida en els serials televisius que ofereix per exemple TV3. Aquests serials reflecteixen perfectament les actituds morals, ètiques i religioses de la nostra societat. I quina moral ens mostren? Doncs cap. Ens mostren personatges sense moral que només es belluguen per buscar l'interès propi.

– De totes maneres, se sent satisfet amb el número de gent que va a missa a Sant Pol?

– Per descomptat que m'agradaria tenir-ne més.

– I el jovent, hi va?

Ben poc. En canvi, he de dir que ja fa un any i mig que fem una missa per a infants cantada per ells mateixos i que és una experiència molt esperançadora. Ha estat un gran encert.

– I s'ha plantejat com podria atraure més jovent?

– Intentant-los fer arribar el missatge de Crist. El jovent intueix valors però no els veu prou clars per seguir-los.

– I com explica que la processó de Divendres Sant sigui tan popular?

– Hi ha manifestacions que surten de l'ànima del poble que cal respectar. La gent se sent seva aquesta processó, és la seva expressió cultural. I no hi ha dubte que té un cert encant: l'arribada del Sant Crist a l'església, plena a vessar, però amb un silenci expectant, tothom esperant sentir el Míssere o Els soldats, i després cantar tots plegats el Crec en un Déu. És emocionant, i he de dir que jo he canviat d'opinió sobre aquestes manifestacions populars. Jo he anat a veure el Rocío i crec que se li ha de donar la justa importància. És la pregària del pobre que s'ha de respectar, si bé purificant-la al màxim. No és casual que la gent vagi cada cop menys a les parròquies i més als santuaris. A aquests darrers se'ls senten més seus.

– Quines millores ha fet vostè a l'edifici de l'església?

– S'han restaurat totes les façanes, s'ha pintat i millorat la il·luminació de l'interior.

– I té algun projecte?

– Sí. M'agradaria obrir la finestra que jo ja vaig intuir que hi havia a la façana principal de Sant Pau i que es troba tapada. Per altra banda caldria repicar la torre de defensa i també donar una solució al campanar.

– I projectes espirituals?

- El gran projecte meu de sempre és donar resposta personal i social als problemes de la gent, tot evitant la separació entre fe i vida.

- *Ha canviat gaire la línia de portar la parròquia en comparació amb la de mossèn Rafel?*

- No gaire. La meua política ha estat intentar seguir una continuïtat, si bé amb les renovacions degudes. Per altra banda és evident que mossèn Rafel va tenir el seu estil i jo tinc el meu. Però he intentat respectar-ho tot. Fins i tot, he respectat els horaris de misses.

- *L'ésser humà necessita creure?*

- Sí, ha de creure amb alguna cosa. El problema és que si no creu en Déu creu en coses més materials que l'empobreixen.

- *Com convenceria en poques paraules a un agnòstic o ateu del fet que ha de creure?*

- Mai ningú es convenç per les paraules sinó a través de la vida, de l'estil de vida.

- *Intentaria convèncer a un practlicant d'un altra religió que es fes de la catòlica?*

- No. Li demanaria que fos fidel a

la seva pròpia religió, amb el seu ideari propi.

- *És millor la catòlica que altres religions?*

- Per mi és la veritable, però cal ser respectuós amb les altres, sobretot les monoteistes.

- *Es definiria d'alguna tendència dins la l'Església?*

- Sí, de la tendència progressista.

- *Té pensat quedar-se molt més temps entre nosaltres?*

- Jo no estic mai més de deu o onze anys en un mateix lloc. Els càrrecs no s'han de perpetuar.

CONSELL MUNICIPAL D'ESPORTS

El Consell Municipal d'Esports ens detalla totes les activitats d'aquests últims mesos.

Esport popular

Aquests últims mesos hem viscut diferents manifestacions esportives que, organitzades pel Consell Municipal d'Esports, s'ha intentat posar-les a l'abast de tots els santpolencs.

Master Class d'Aerobic

El 14 d'abril va tenir lloc una Master Class d'Aerobic sota la coordinació de l'Imma Garcia. Es va començar amb diferents exhibicions a càrrec de les alumnes de l'Imma del Pavelló de Sant Cebrià de Vallalta, van també intervenir el Grup Infantil L'Hotel, Ester i Cristina i el mestre en arts marcial, Teo Garcia, que va deixar pas a la Master Class, que va portar a terme l'Imma amb tres altres monitors. La participació va ésser un èxit, ja que va comptar amb un número de participants de 120.

Ives 12 Hores d'Esport Escolar

El dia 5 de maig vàrem tenir les Ives 12 Hores d'Esport Escolar, on més d'un centenar de nens de Sant Pol de Mar, Sant Cebrià i Calella ens van fer gaudir de l'esport més pur, sense cap altre objectiu que el plaer de jugar. Els esports van ésser el bàsquet, el futbol sala i l'handbol. També es va poder practicar fora del programa el badminton i el tennis taula.

La nova modalitat del Tribol

El diumenge 23 de juny, es va inventar una nova modalitat esportiva, el tribol. Es tracta d'aconseguir el màxim d'encerts en els set metres

Cinquentes 12 hores d'esport escolar.

d'handbol, el penal al futbol sala i el tir lliure en el bàsquet, tot contrarellotge (2 minuts pels alevins i 2,30 minuts pels infantils i seniors. En total el número de participants ha sigut de 34 i el resultats finals han sigut:

Categoria alevins

- 1.- Gonzalo Martínez
- 2.- Carles Aznar
- 3.- Ernest Piqueras

Categoria infantil

- 1.- Ferran Guzman
- 2.- Albert Vidiella
- 3.- Xavier González

Categoria senior

- 1.- Raül Rodríguez
- 2.- David Osorio
- 3.- Amadeu Belles

Master Class d'Aerobic.

Dins de la Festa Major de Sant Jaume, i concretament el dissabte 27 de juliol, a dos quarts de vuit de la tarda hem programat "Aerobic a la carpa". Us hi esperem.

Arran de la futura depuradora

A l'hora de cercar un tema per comentar en el proper ENS –el que teniu a les mans– hom passa revista de tot allò que en aquests moments s'està coent a l'Ajuntament. N'hi ha per a tots els gustos. Algun ja l'hem comentat, d'altres la premsa diària se n'ha fet ressò diverses vegades, i n'hi ha que per la seva importància relativa no cal fer-ne menció.

L'estació de bombeig de Can Villà

Avui, però, us parlaré de la futura depuradora. Hi ha gent que es creu que aquella estació de bombeig, situada al costat del Passeig dels Plàtans, tocant al Parc del Litoral, és una depuradora, i no es així. Allà només s'hi recullen totes les aigües residuals de Sant Pol, Sant Cebrià i Sant Iscle. Hi han instal·lats uns mecanismes de decantació, o sigui que separen els sòlids que dites aigües arrosseguen i després són bombejades a 3 quilòmetres mar endins i a 40 metres de profunditat. Per tant, l'aigua residual es llença al mar bruta, encara que com he dit, sense sòlids.

Quan ara fa dos anys es va posar en marxa aquella estació de bombeig, certament l'aigua del mar va guanyar moltíssim en netedat. Recordareu que havia arribat un moment que quasi es feia impossible poder-se banyar si no era al mig d'una bruticiada constant, perquè tota l'aigua provenint del clavergeram de Sant Pol feia cap a la Punta, i des d'allà, a través d'un emissor de només uns 150 metres, es tirava al mar, amb l'aggravant que sovint el tub estava rebentat i, per tant, era lògic que, segons la direcció

Tindrem ja solucionat el problema de les aigües brutes a Sant Pol

del corrent, hi havia llocs que tota l'aigua era poc menys que un dipòsit de "mesquita". Però, com he dit, ara fa un parell d'anys allò es va eradicar en un 75 o 80%. Falta, doncs, solucionar el problema totalment i això només s'aconseguirà amb la futura depuradora.

La feina de la futura depuradora

Aquesta depuradora estarà situada al costat de la Riera, a mà esquerra mirant al Nord, entre Can Carreras i l'Autopista. Les mateixes aigües que ara es bombegen cap al mar, s'enviaran a la depuradora. Una vegada depurades, baixaran pel seu propi

desnivell i, des de la mateixa estació de bombeig actual, es tiraran netes al mar, a igual distància i profunditat que ara. D'aquesta manera tindrem ja solucionat el problema de les aigües brutes a Sant Pol; això no vol dir que mentre les poblacions veïnes no facin el mateix, ens podem trobar rebre quelcom de brutícia a través dels corrents. Però està previst que a no tardar igualment aquelles poblacions depuraran les seves aigües. També pot passar que algun vaixell llenci al mar les deixalles emmagatzemades –cosa que passa sovint– i el corrent ens les faci arribar fins a les nostres platges.

Les obres començaran d'aquí a mig any

Tornant amb la depuradora, puc dir que el projecte ja ha anat a informació pública, així com l'expropiació de terrenys afectats. Per tant, si les finances de la Junta de Sanejament –Generalitat– ho permeten, dins d'aquest any o primers de l'any vinent podrien començar les obres. El projecte està valorat en 160 milions; import que paguem entre tots, a través del cèlebre impost de l'ITS afegit en el rebut de l'aigua. Per tant, i per acabar, aprofito per dir que aquestes campanyes, amb manifestacions incloses, que es fan en contra del pagament dels impostos en el rebut de l'aigua, estan carregades de demagogia, ja que amb aquests diners es financien aquests tipus d'obres. Les "virolles" han de sortir d'un lloc o altre i això els organitzadors de dites campanyes ho saben o ho haurien de saber.

Francesc Pomés i Roca

Restaurant - Terrassa - Bar

Av. Dr. Furest (platja). Tel. 760 06 54 – SANT POL DE MAR

**VIDRIERIA
SANT POL, S.L.**

- Alumini en general
- Vidres i miralls
- Mampares de bany
- Marcs a mida

Passatge del Mar, 2
Tel. i fax 760 06 93
08395 SANT POL DE MAR

L'últim ple de l'Ajuntament

El dia 28 de juny se celebrà el darrer ple del nostre Ajuntament. Començà puntualment a les 10 del vespre. Fou un ple amb uns assumptes a deliberar de relativa importància si s'ha de jutjar per la rapidesa i poca discussió amb què s'aprovaren. Potser el punt a destacar més important per a la vida política santpolenca és que en el ple va prendre possessió el nou regidor del grup d'Iniciativa per Catalunya Jordi Puigvert Valls en substitució de Jordi Roura Pascual, el qual amb data 1 de juny d'enguany envià una sol·licitud a l'Ajuntament demanant la substitució del seu càrrec de regidor.

Seguint l'ordre del dia, en primer lloc es féu la lectura i l'aprovació de les actes dels plens anteriors, celebrats el 29 de març i el 26 d'abril d'enguany. Seguidament l'alcalde, senyor Francesc Pomés, donà compte als reunits de la correspondència oficial rebuda des del darrer ple. Després es resumiren els acords de la comissió de govern dels mesos d'abril, maig i juny i es posà en coneixement diverses resolucions de l'alcaldia. El següent punt fou la presa de possessió del nou regidor, ja comentada. Seguidament s'aprovà, sense discussió i per unanimitat, el projecte d'urbanització P.P. de Can Pi; s'acceptà

també sense discussió i per unanimitat tant la subvenció PUOSC-96 per a la fase 2ª de les obres de la plaça de Sant Cristòfol com les subvencions que atorga la Diputació per a l'equipament de despatxos per a serveis tècnics i Policia local, per a la tanca perimetral de les Escoles Públiques i per a la remodelació de l'espai sota la N-II de la placeta del Cau. En el següent punt del ple es discutiren les mocions que presentà el grup municipal socialista relatives a la seguretat dels vianants, l'embassament de l'accés als garrofers, l'adequació del terreny davant del camp de futbol i el recolzament de la moció que el grup socialista de Calella va presentar en el seu ajuntament sobre el mapa escolar. Només la quarta moció va poder ser aprovada, i ho fou per unanimitat, ja que pel que fa a les tres primeres el grup majoritari de Convergència i Unió considerà que no eren matèria de ple, donat que el seu contingut podia ser conegut i atès fàcilment pels serveis corresponents, bé directament, bé a través del regidor-delegat corresponent.

Finalment, en el torn de precís i preguntes es parlà a proposta del regidor Sr. León sobre la instal·lació que s'acordà en un ple anterior d'un equip

automàtic regulador del sistema de cloració de l'aigua potable per a l'abastament de la vila. El Sr. alcalde i el regidor Sr. Atilà Vinués contestaren dient que per estalviar diners es buscà una solució intermitja entre un equip manual i un automàtic, la qual cosa no funcionà. Afegiren, però, que ara ja es disposava de pressupost per comprar-ne un d'automàtic definitivament. Seguidament intervingué el regidor Sr. Puigvert preguntant sobre la situació present del cabal d'aigua utilitzat -l'aigua del Tordera o la pròpia de Sant Pol quan no n'hi ha prou- i la proporció i freqüència d'ús de l'una i l'altra. Contestà el regidor Sr. Agustí Vinués considerant que actualment la situació és prou suportable, encara que s'ha recomanat que no s'abusi dels pous propis per evitar tornar a patir el procés de salinització detectat la passada temporada. Per això en aquest moment s'està gastant majoritàriament aigua de la Tordera. La qual cosa suposarà l'augment de preu de l'aigua per a tots els contribuents a partir del pròxim trimestre. Per aquest motiu el Sr. alcalde enviarà una carta a cada domicili explicant les causes del susdit augment.

S'aixecà la sessió a dos quarts d'onze de la nit.

L'Ajuntament vol ampliar a 13 les places per fer l'objecció a la població

La Comissió de Govern de l'Ajuntament de Sant Pol, per iniciativa de l'àrea de Governació, ha acordat recentment sol·licitar al Ministeri de Justícia la concessió de cinc noves places per fer la Prestació Social Substitutòria (P.S.S.) al consistori. Amb aquestes noves places, l'Ajuntament espera poder oferir-ne tretze en total, ja que actualment en disposa de vuit. El regidor de Governació, Joan Xumetra, ha explicat que el motiu principal d'aquesta ampliació és poder oferir als joves de Sant Pol la possibilitat de realitzar la P.S.S. a la seva localitat. Actualment, segons les dades recollides per la regidoria, divuit joves de Sant Pol estan esperant que se'ls assigni destí. Dels vuit objectors que actualment fan l'objecció a Sant Pol, set són santpolencs i un altre resident a Canet.

De tota manera, el regidor es lamenta que "sabem positivament que oferir més places no és una solució definitiva, ja que l'Ajuntament no pot intervenir per a res en l'adjudicació de les places". L'actual sistema d'adjudicació de places el fa directament el Ministeri, que té la

possibilitat d'adjudicar a l'objector una de les opcions que ell ha sol·licitat prèviament, o qualsevol altra per la qual no hi ha demanda. Aquest sistema, segons el regidor, és discriminatori i arbitrari, ja que l'objector no pot desestimar un destí que se li hagi adjudicat sense demanar-lo.

En aquest mateix sentit, la regidoria de Governació ha adoptat una posició "d'adaptabilitat màxima" a l'objector, ja que es considera inacceptable que la realització de la P.S.S. suposi a l'objector haver d'interrompre els estudis, veure compromesa la seva situació laboral, o haver de marxar de Sant Pol. El responsable de l'àrea de Governació resumeix els objectius de la regidoria en dos: "que el jove pugui compaginar l'objecció amb les seves activitats normals i que els objectors de Sant Pol puguin fer la prestació a casa".

Joan Xumetra ha manifestat també que el fet que la regidoria de Governació demani més places per a la realització de l'objecció no vol dir que es doni com a bona la legislació actual, ja que "la posició de l'Ajuntament és contrària

al servei militar obligatori, i a favor de l'establiment d'un exèrcit totalment integrat per professionals". "El servei militar obligatori", ha afegit el regidor, "és, avui en dia, anacrònic, molest, car i totalment mancat de sensibilitat".

Les vuit places que estan cobertes actualment a l'Ajuntament cobreixen tasques de l'escola (catalogació de material i qüestions administratives), al Punt d'Informació Juvenil, a la Biblioteca Municipal, feines de control d'abocadors i del sistema de recollida selectiva, tasques d'auxiliars de l'assistent social i del jardí d'Infància, i l'establiment del Servei d'Informació Municipal a través de la TV per cable.

Segons l'acord de la Comissió de Govern de l'Ajuntament, les futures cinc places han de cobrir tasques de recollida d'informació, preparació i divulgació de diverses campanyes municipals i medi-ambientals, projectes d'activitats juvenils i lúdiques, assessorament d'objectors, voluntaris i entitats i d'auxiliar al centre d'informació.

Marc Pasalamar

Els santpolencs podem estacionar gratuïtament al parc del Litoral tot l'estiu.

Mesures extraordinàries per a la regulació del tràfic durant l'estiu

Ans que comencés la temporada d'estiu la regidoria de governació va enviar una carta a tots els veïns de Sant Pol que tenen cotxe, per tal d'informar-los de les mesures extraordinàries que s'estan prenent durant l'estiu pel que fa al tema de la circulació. Alhora la carta intentava conscienciar els vilatans de la necessitat que tenim de que es respectin aquestes mesures extraordinàries, així com de col·laborar en la mesura possible en el descongestionament de vehicles dins el casc urbà, procurant, sempre que fos possible, prescindir del cotxe dins del poble. Per als que resideixen a urbanitzacions o llocs més apartats se'ls informava que hi havia distribuïdes per tot Sant Pol unes quantes zones blaves que permeten l'estacionament durant una hora, tot recordant que calia no descuidar-se d'indicar l'hora d'arribada per tal que puguem beneficiar-nos-en tots. En la mateixa carta s'adjuntava una enganxina per tal que es posés al vidre frontal del cotxe, la qual identifica al propietari del vehicle com a veí de Sant Pol. A través d'aquesta enganxina ens és permès a tots els santpolencs aparcar el cotxe, gratuïtament i sense límit d'horari, a la zona del Parc del Litoral habilitada com a pàrquing municipal. S'acabava la carta de la regidoria de governació afirmant que "la nostra intenció és procurar

que aquest aire tranquil (que té Sant Pol durant la major part de l'any) es mantingui i és entre tots que hem de fer possible que Sant Pol, durant els mesos d'estiu, continuï essent Sant Pol". A la carta s'adjuntava un plànol del poble editat per la Unió de Comerciants i on es mostren les zones d'aparcaments gratuïts al poble. Si encara no teniu l'enganxina que us identifica com a veïns de Sant Pol podeu passar-la a recollir a les oficines de l'Ajuntament.

Carrers exclusius per a vianants durant unes hores

Durant la temporada d'estiu els carrers Consolat de Mar, Nou, Ferrocarril i Dr. Furest queden tancats al trànsit els dissabtes, diumenges i festius durant algunes hores. Els carrers Consolat del Mar i Nou els diumenges i festius de 3 de la tarda a les 10 del vespre, i els dissabtes a partir de les 9 del vespre. Pel que fa als carrers Ferrocarril i Dr. Furest queden tancats dissabtes i festius de 6 de la tarda a les 10 del vespre. Per als veïns d'aquests carrers amb pàrquing se'ls ha facilitat també una enganxina identificativa que els dona dret a poder passar, en cas de necessitat, durant les hores que els esmentats carrers són tancats.

Més vigilància i seguretat per als santpolencs durant l'estiu

S'ha arribat a un acord amb la Guàrdia Civil de Canet per tal que una parella d'aquest cos patrulli -a part de les patrulles actuals- pels carrers de Sant Pol durant tot l'estiu vuit hores al dia, a canvi del pagament d'unes dietes. Aquesta parella no tindrà competència sobre el tràfic, sinó que es limitarà a oferir un servei de vigilància general per al poble.

Classes d'educació viària per als alumnes de l'escola de Sant Pol

Dos policies municipals de Sant Pol, cedits per l'Ajuntament, van estar durant una setmana del darrer curs escolar fent de mestres d'educació viària passant per gairebé tots els nivells: des de tercer de parvulari fins a vuitè d'EGB. Aquest és el primer any que es fa, però l'èxit de l'experiència fa pensar que el pròxim curs es tornarà a repetir.

Torna a funcionar l'Oficina de Turisme

Des del 22 de juny torna a estar oberta l'Oficina de Turisme de Sant Pol, situada a Ca l'Arturo. Està oberta de dilluns a dissabte de 10 a 13 i de 18 a 20 hores. El seu telèfon és el 760.20.30.

A partir del 6 de juliol funciona la Caseta de Socors, situada al costat de la riera, portada per personal de la Creu Roja. Aquesta Caseta fou cedida per la Diputació i en el seu funcionament hi col·labora l'Ajuntament de Sant Pol. Durant la temporada alta de l'estiu, que comprèn els dies del 13 de juliol al 18 d'agost, la Caseta és oberta cada dia de 2/4 de 10 del matí a les 6 de tarda. I del 6 al 12 de juliol i del 19 d'agost a l'1 de setembre estarà oberta dissabtes, diumenges i festius amb el mateix horari.

De les mateixes regidories es demana, sobretot durant la temporada d'estiu, que els propietaris de gossos vagin amb molta precaució de no deixar excrements d'aquests animals a la platja si van a passejar-hi. Per altra banda es demana més que mai el respecte de tothom per mantenir un Sant

Pol net de deixalles i escombraries. Finalment recordar la necessitat que tenim de no malgastar l'aigua en una

temporada que l'utilitzem més que mai. Cal que tots pensem que aquesta és un bé escàs.

La pluja a Sant Pol els mesos d'abril, maig i juny

Ja hem passat l'equador de l'any i la pluja recollida a Sant Pol en total –sempre segons l'observatori de Can Roca Pagès– en aquests primers sis mesos de l'any és de 325 litres. Una bona quantitat, encara que, insistim –tal com ho hem vingut fent en números anteriors– no és tan excepcional ni encara soluciona el dèficit acumulat que arrosseguem d'aigua de fa anys. El mes de maig, certament, no va fer gens vàlida la dita "Pel maig cada dia un raig" i va trencar una molt bona tendència que portàvem des del mes de gener. De moment, els mesos de febrer i maig han estat els més secs, i el més plujós ha estat indiscutiblement el gener. Els litres per dies són els següents:

Abril		
Dies		Litres
2	4
13	3
17	34
23	4
28	17
29	13
30	6
Total	81
Maig		
7	4
11	14
Total	18
Juny		
2	24
3	7
22	23
24	2
Total	56

Durant aquests tres mesos ens consta que la nostra riera només va arribar a desembocar al mar en l'avinguda ocasionada per la pluja del 2 de juny. Fou, però, una avinguda puntual, que un cop acabada la pluja, també s'eixugà el llit de la riera en el seu tram final –almenys el comprès dins el nostre municipi–. Els litres caiguts el 2 de juny, més que per la quantitat, per la durada de la pluja –va ploure pràcticament tot el dia–, van ocasionar força danys a cirerers del nostre terme municipal, el fruit dels quals estava a punt de ser collit.

Els 325 litres recollits en el que portem d'any ha servit per solucionar momentàniament el problema de la salinització dels pous municipals, si bé cal afegir que ja fa algun temps que consumim majoritàriament aigua de la Tordera, cosa que ha col·laborat en bona mesura a la solució del problema.

Programa de la Festa Major d'enguany

19 de juliol

- A les 10 del vespre, a la plaça de l'Estació, **Fira del Casal**.

20 de juliol

- A les 10 del vespre, a l'ermita de Sant Pau, **Concerts d'estiu**. 6è Cicle. **Veus del Pirineu**.

20 i 21 de juliol

- 24 Hores de **Bàsquet** al Polisportiu.

Del 22 al 24 de juliol

- A l'Esplai, exposició de pintura "**Albor**" a càrrec de Joaquim Ferrer.

24 de juliol

- A les 10 del vespre a la plaça de l'Ajuntament, **Pregó de Festa Major**, a càrrec de Joan Carreres i Pera.
- A les 11 de la nit, a la Carpa, **concert**, i tot seguit **ball de gala**, amb l'Orquestra Maravella.

25 de juliol

- A les 12 del migdia, **ofici solemne**, en Honor a Sant Jaume
- A les 6 de la tarda, a la Carpa, **pallassos** i titelles amb el Grup Dandy Clowns.
- A les 7 de la tarda a la Punta, **sardanes** amb l'Orquestra de Blanes.

- A 2/4 d'11 de la nit, a la plaça de l'Ajuntament, **serenata** a càrrec de l'Orquestra de Blanes.

- A les 12 de la nit, a la Carpa, **ball de gala** i elecció de la **pubilla** de Sant Pol de Mar 1996.

26 de juliol

- A les 7 de la tarda, a la Carpa, **animació i ball infantil** amb el Grup "La Troca" amb l'espectacle "Cap, espatlla, genolls i peus".
- A les 12 de la nit, a la Carpa, nit de marxa amb la **Girasol**, amb el ball del fanalet, ball de rams, obsequis, efectes pirotècnics i traca final.

27 de juliol

- A les 9 del matí, a les Pistes Municipals de Petanca, torneig de **petanca**
- A 2/4 de 8 de la tarda, **aeròbic** a la carpa.
- A les 8 del vespre, al Museu, Inauguració de l'Exposició: "**Darius Vilàs 1879-1950**". Presentació de l'esgrafiador restaurat, Casa de Pescadors.
- A 2/4 d'11 de la nit, des dels Quatre Cantons i fins a l'Hotel, **correfoc**.
- A les 12 de la nit, a la Carpa, **ball** amb l'Orquestra Tarantella.

28 de juliol

- A les 8 del matí, a la plaça Anselm Clavé, **Cursa de mountain bike**.
- A partir de les 9 del matí i durant tot el dia, **fira d'art** pels carrers Nou, Pujada de Sant Pau i Tobella.
- A les 5 de la tarda, a la plaça de l'Hotel, **XII Trobada de Gegants**.
- A les 6 de la tarda, **cercavila** de Gegants pels carrers del nostre poble.
- A les 7 de la tarda, a la Punta, **sardanes**.
- A 2/4 de 8 de la tarda, a la Punta, **Ballada de Gegants** i, tot seguit, la dansa de les Almorratxes ballada pels nostres gegants.
- A 2/4 d'11 de la nit, a la Punta, Castells de **focs artificials**.
- A les 11 de la nit, a la Punta, **havaneres i cremat** amb el grup Mar Endins.

2 i 3 d'agost

- Al Polisportiu, 24 Hores de **futbol sala**.

Durant els dies de Festa Major hi haurà **cinema** al Centre Cultural, consulteu cartelleres.

Segons un estudi, el client del petit comerç local és el que, a la fi, aconsegueix un estalvi superior.

Sobre el petit comerç local

Declaracions de Pere Sauleda, president de la Unió de Comerciants de Sant Pol

Un estudi fet per l'Agrupació de Comerciants i Botiguers de Catalunya (ABC) assenyala que, tot i la instal·lació de grans superfícies comercials, el client del petit comerç local és el que, a la fi, aconsegueix un estalvi superior, ja que selecciona millor els productes que adquireix. Aquest estudi s'ha fet per avaluar la incidència de la proliferació de grans superfícies sobre el comerç local. Les conclusions de l'estudi destaquen que el consumidor estalvia més i rep un tracte més personalitzat, i per tant, més avantatjós, sent client del petit comerç.

La Unió de Comerciants de Sant Pol compta amb 70 associats, tot i que es calcula que hi ha a Sant Pol uns 90 comerços. El president de la Unió, Pere Sauleda, considera que el comerç local a Sant Pol passa per uns moments difícils, producte principalment de la instal·lació a la comarca de grans superfícies comercials (Vilassar, Santa Susanna i, pròximament Arenys de Mar) que incideixen fortament sobre el comerç local, sobretot en el sector de l'alimentació. Tot i que el número d'associats a la Unió es manté estable, Sauleda manté que, a la llarga, el comerç local s'haurà d'especialitzar, i que sobreviuran els negocis més ben preparats. El problema del comerç local a Sant Pol és, principalment, el limitat número d'habitants. Aquest fet, segons Sauleda, fa que a Calella o a Mataró els costos fixos de mantenir un comerç siguin més baixos, i la rendibilitat més alta, ja que hi ha més públic. A banda d'això, segons Sauleda, Sant Pol té ara menys establiments turístics que abans, fet del qual el comerç se'n ressent de manera molt especial. "Tot això produeix", ha afegit Sauleda, "que el comerciant pot fer menys descomptes perquè té menys marge de benefici". El fet d'estar en un poble petit, a més, no disminueix la competència, ja que Calella o Mataró són molt a prop.

Entre les iniciatives que la Unió ha engegat en col·laboració amb l'Ajuntament de Sant Pol, hi ha la campanya d'aparcament gratuït en zones blaves durant una hora, i Sauleda ha dit que quan el projecte estigui més madur, estudiaran la possibilitat de facilitar al client vals de benzina en realitzar una compra, iniciativa

El comerç local ofereix als seus clients un tracte més personalitzat, millor servei post-venda, i, a la llarga, és més barat per al client que les grans superfícies

que el comerç local a nivell de Catalunya està intentant introduir per compensar la instal·lació de les grans superfícies.

Segons l'estudi de l'Agrupació de Botiguers i Comerciants de Catalunya, el comerç local ofereix als seus clients un tracte més personalitzat, millor servei post-venda, i, a la llarga, és més barat per al client que les grans superfícies. Pere Sauleda, d'acord amb un estudi, especifica que "el client va a una gran superfície atret pels preus barats que li ofereixen, però la quantitat de productes que hi ha exposats fa que el client compri molt més del que necessitava comprar en un principi i ompli el carret de coses supèrflues que evidentment no compraria si ho fes al comerç local". D'aquesta manera, segons l'estudi, a finals de mes està demostrat que el client del comerç local

ha gastat menys que el client de les grans superfícies.

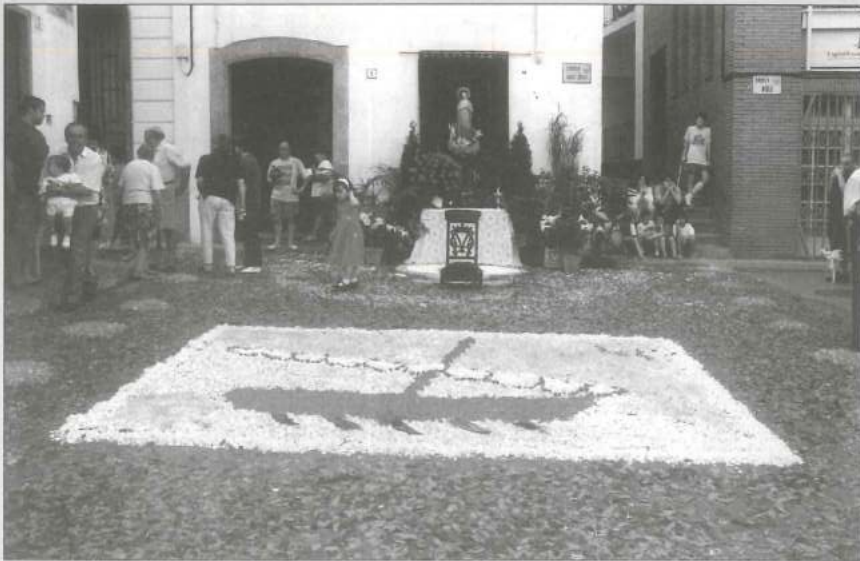
La Unió de Botiguers de Sant Pol està integrada, a més de a l'ABC, a la Federació de Botiguers i Comerciants de l'Alt Maresme i Costa Brava Sud. El portaveu d'aquesta organització, el blanenc Francesc Silva, considera que s'està fent tot el possible per limitar els efectes sobre el petit comerç local que tenen les grans superfícies. Segons la llei de comerç, necessiten un permís especial les superfícies majors de 2.500 metres quadrats, però que es fan instal·lacions de 2.499 metres quadrats i que, gràcies a aquest fet, les agrupacions de petits comerciants no poden fer legalment res. D'altra banda, Silva ha explicat que la desaparició de la Conselleria de Comerç, Consum i Turisme de la Generalitat manté en suspens les negociacions que el petit comerç mantenia, tot i que preveu que es podran reprendre el mes de setembre. Sauleda i Silva coincideixen a assenyalar que en els últims anys el número de petits comerços està estabilitzat (en el cas de Sant Pol s'obren o tanquen pocs establiments) o ha crescut en els últims anys (en el cas del Maresme i Costa Brava Sud), però Silva explica que en els pròxims anys hi haurà una crisi forta i que molts comerços, "els menys preparats", hauran de tancar. "La crisi s'ha començat a notar fa un parell d'anys", ha manifestat Silva, "però el pitjor sembla que està encara per venir".

Segons la Federació, el petit comerç té tres tasques principals a fer: mantenir-se units per fer més força, modernitzar-se i especialitzar-se.

Marc Pasalamar

Avís

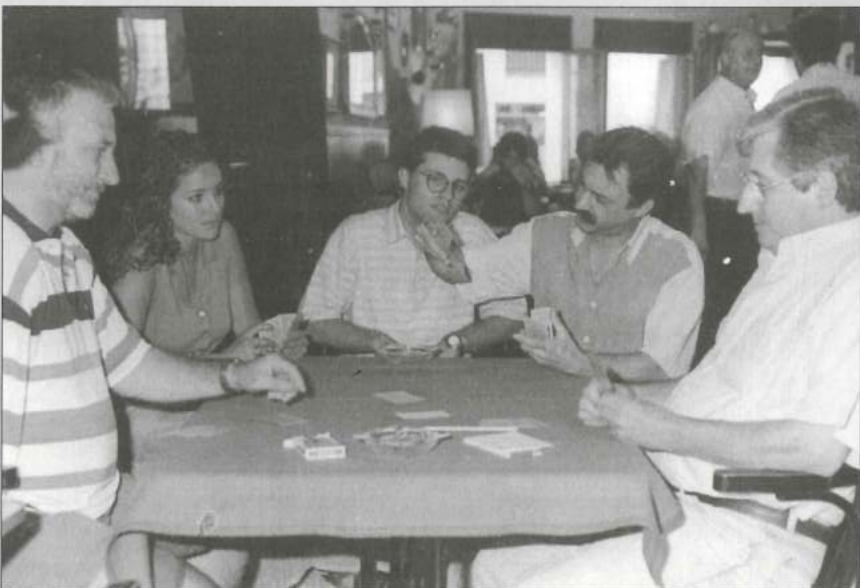
Avisem als nostres lectors que s'acceptaran articles per al pròxim número de l'ENS fins al 23 de setembre. Els articles es poden deixar a l'Ajuntament a nom de la revista. Han d'estar escrits a màquina. Si escriviu amb ordinador us agrairíem que ens deixéssiu l'article escrit en **WordPerfect 5.1. per a Windows, o bé, si és fet amb qualsevol altre programa de tractament de textos, guardat en l'opció "Sólo texto/Only text"**, a part d'imprès sobre paper. El disquet us serà degudament retornat. Per altra banda cal que indiqueu també el vostre número de telèfon per si tenim algun dubte sobre l'escrit. Advertim alhora que no s'accepten anònims. Igualment l'ENS ha de conèixer la identitat del qui vulgui publicar algun article amb la signatura d'un pseudònim.

Estora de flors de la processó de Corpus als Quatre Cantons.

Sant Pol estrenarà gasolinera.

Se celebrà el campionat de brisca al Centre.

Notícies breus

12-4-96. Jazz amb el grup "Four Kats". Cafè El Centre. Organitza Jazz Galet Club.

14-4-96. Master Class d'aeròbic. Pavelló Polisportiu.

19-4-96. Setmana Cultural amb diferents actes. Organitza Consell Municipal de Cultura.

19-4-96. Cine-club Murtra. Projectió de "Guantanamera".

20-4-96. Setmana Cultural: exposició "Monografia de la pesca a Sant Pol", i cançons marineres per la coral La Nau.

20-4-96. Jazz amb Txell Sust i August Tharrats Trio, al Centre Cultural. Organitza Jazz Galet Club.

21-4-96. Arrossada de les lleves al pati del col·legi Sant Pau.

22-4-96. Setmana Cultural: teatre-monòleg "Sólo me pasa a mi" amb Luciano Federico. Cafè El Centre.

23-4-96. Setmana Cultural: demostracions de noves tecnologies. Ca l'Artur.

24-4-96. Setmana Cultural: lectura de poemes a càrrec d'Àlex Susanna. Sala Polivalent.

24-4-96. L'Esplai: viatge de 2 dies a Andorra.

27-4-96. Setmana Cultural: itinerari pels carrers de Sant Pol a càrrec de l'historiador Jordi Pomés.

26-4-96. Setmana Cultural: curtmetratge sobre clàssics del jazz. Centre Cultural. Organitza Jazz Galet Club.

26-4-96. Sopar-tertúlia amb Pep Torn "rondallaire". Restaurant Xaloc.

26-4-96. Excursió a Aiats-Cabrera. Centre Excursionista de Sant Pol.

26-4-96. Setmana Cultural: teatre amb l'obra "El retaule del flautista", a càrrec dels alumnes de l'I. B. Bisbe Sivilla de Calella.

26-4-96. Setmana Cultural: Cine-concert a càrrec del grup Entente Cordiale. Centre Cultural.

27-4-96. Setmana Cultural: cinema-jazz al Centre Cultural.

28-4-96. Setmana Cultural: itinerari de natura pels entorns de Sant Pol i pop amb patates i all i oli a la platja de pescadors. Centre Excursionista de Sant Pol.

30-4-96. Representació de l'obra "Tres maletes amunt i avall". Colla de Geganters. Centre Cultural.

27-4-96. Es celebra l'Assemblea General Extraordinària del Club Nàutic de Sant Pol.

27-4-96. Els alumnes de l'escola de Sant Pol estudien el món dels pescadors. Explicacions del pescador Josep Vergés.

29-4-96. Els comerciants de Sant Pol

regalen plànols i rellotges de cartró per als automobilistes.

1-5-96. Concert de la coral El Violet de Gràcia i La Nau de Sant Pol. Sala Polivalent.

3-5-96. Cine-club Murtra. Pel·lícula "Jour de fête".

4-5-96. Jazz amb La Locomotora Negra. Centre Cultural. Jazz Galet Club.

5-5-96. IV "12 hores d'esport escolar a Sant Pol". Bàsquet, handbol, voleibol, futbol-sala, badminton i tennis-taula.

11-5-96. "Música dels 60 en viu". Los Cuervos, Los Brothers i Los Chaquetas Negras. Cafè El Centre.

12-5-96. L'assistenta social de Sant Pol amplia el seu horari de servei.

13-5-96. Sant Pol estrenarà aquest estiu un servei de vigilància a les platges (Creu Roja).

12-5-96. Jornades d'informació urbanística municipal (2 dies).

17-5-96. Cine-club Murtra, "Che ora é".

17-5-96. L'equip juvenil de l'A. C. Sant Pol, campió del seu grup.

17-5-96. Renovació del Padró Municipal d'Habitants (Ajuntament).

24-5-96. El Tint Carbonell de Sant Pol interposa un contenciós contra l'ordre que l'obliga a traslladar-se en 4 mesos.

24-5-96. Sant Pol estrenarà aquest estiu la gasolinera de la Plaça Sant Cristòfol, i s'acabarà la remodelació de la plaça.

25-5-96. Es restauraran les Escoles del Carrer Santa Clara, d'acord amb la Diputació i l'Ajuntament.

25-5-96. Es va celebrar el Campionat de Brisca al Cafè El Centre.

31-5-96. Cine-club Murtra, pel·lícula "Manneken Pis".

1-6-96. Assemblea General Ordinària del Club Nàutic de Sant Pol. Nou president, Ramon Barguñó.

1-6-96. L'Ajuntament demanarà 5 places més d'objectors.

1-6-96. La Policia serà inflexible amb les motos que fan soroll i les farà portar al mecànic.

1-6-96. Els santpolencs podrem estacionar gratuïtament al Parc del Litoral a l'estiu.

1-6-96. L'Esplai celebra una exposició de treballs manuals.

5-6-96. Campanya de vacunació contra la ràbia (2.500 ptes.).

7-6-96. Jornades de Gastronomia (2 dies). Col·loqui.

11-5-96. Exposició de dibuixos de Joan Fàbregas i Tusell a l'Esplai.

12-6-96. Van cantar-se els Goigs de Sant Antoni. Coca i moscatell.

14-6-96. Festa de cloenda del Cine-club Murtra. Pel·lícula "Àngels i insectes".

14-6-96. S'obre la inscripció al Casal d'Estiu 1996.

Juny 96. III "12 Hores de futbol base".

19-6-96. Sortida al Teatre Condal (Barcelona), "Torna-la a tocar, Sam".

20-6-96. L'Ajuntament demana a Renfe que netegi la via de canyes davant de la platja de La Murtra.

20-6-96. Revetlla de Sant Joan a l'Esplai.

22-6-96. Concerts d'estiu, "Festino Baroco", Ermita de Sant Pau.

23-6-96. Cercavila de la bruixa i gran revetlla.

29-6-96. Oriol Romaní (clarinet) a l'Ermita de Sant Pau.

Jaume Martí i Valls
"Monteis"

Es restauraran les Escoles.

Moment de la cantada dels Goigs de Sant Antoni al carrer Abat Deàs.

Restaurant l'esgrafiats de la Casa de Pescadors.

RUSCALLEDA, S.A.

**EXCAVACIONS,
TRANSPORTS
I TREBALLS
AGRÍCOLES**

Av. Maresme, 9 — Tel. i Fax 763 10 12 — 08396 SANT CEBRIÀ DE VALLALTA

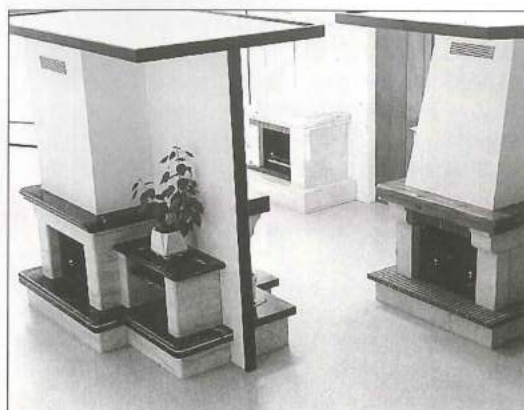
MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ I DECORACIÓ

Amargant

GRAN EXPOSICIÓ DE:

- BANYS
- BANYERES D'HIDROMASSATGE
- CUINES
- LLARS DE FOC

TOT PER A LA CONSTRUCCIÓ

DISTRIBUCIÓ DE MATERIALS:

PORCELANOSA

VENIS
CERÀMICA DE ELITE

ZIRCONIO
CERÀMICA

Ctra. de Sant Cebrià, s/n - SANT POL DE MAR - Tel. 760 01 12 - Fax 760 04 11
Santiago Rusiñol, 96 - PINEDA DE MAR - Tel. 767 14 16 - Fax 767 08 94